

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

ROOTS 9

***REDUCEREA RISCURILOR DE
DEZASTRE
ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE***

ROOTS: ÎMPUTERNICIREA ORGANIZAȚIILOR CU OPORTUNITĂȚI PENTRU TRANSFORMARE ȘI ÎMPĂRTĂȘIRE

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Reducerea riscurilor de dezastre în comunitățile noastre

de Paul Venton și Bob Hansford

Editor: Rachel Blackman

Design: Wingfinger

Autorii doresc să îi mulțumească profesorului Ian Davis pentru permisiunea de a utiliza modelele sale de dezastre în prezenta carte și pentru revizuirea extrem de minuțioasă și comentariile oferite. Marcus Oxley a avut ideea originală pentru unealta PADR. Autorii recunosc angajamentul și entuziasmul său în producerea acestei cărți. Mulțumiri partenerului Tearfund EFICOR și Centrul Discipleship din India, care au alocat mult timp și energie pentru dezvoltarea unelei PADR. De asemenea mulțumiri lui Lorna Victoria, Dewi Hughes, AIDTS, partenerilor și personalului Tearfund pentru studiile de caz, revizuirea schițelor și pentru testarea cărții în situații reale.

Dacă știm cum sunt utilizate publicațiile Tearfund de către parteneri și alte organizații putem îmbunătăți calitatea publicațiilor viitoare. Dacă doriți să ne dați feedback privind această carte, vă rugăm să scrieți pe adresa Tearfund sau prin e-mail la: roots@tearfund.org

Alte titluri din seriile ROOTS:

- ROOTS 1 și 2 – Unele de propagandă
Un set de două cărți diferite: *"Înțelegerea propagandei"* (ROOTS 1) și *"Acțiuni practice în propagandă"* (ROOTS 2). Disponibile doar împreună.
- ROOTS 3 – *"Auto-evaluarea capacității"*. O unealtă de evaluare pentru organizații ce le permite acestora identificarea propriilor nevoi de creare de capacități.
- ROOTS 4 – *"Stabilirea păcii în comunitățile noastre"*. Puncte de reper din studiile de caz ale partenerilor Tearfund implicați în acțiuni de încurajare a păcii și reconcilierii în comunități.

- ROOTS 5 – *"Managementul etapelor de proiect"*. Prezintă procesul de planificare și management de proiect utilizând ciclurile de proiect. Descrie unelte de planificare precum evaluările necesităților și capacităților și analiza participanților și arată cum să se dezvolte un cadru logic.
- ROOTS 6 – *"Colectarea de fonduri"*. Arată cum se dezvoltă o strategie de strângere de fonduri și conține idei pentru a ajuta organizațiile în diversificarea bazei de finanțare.
- ROOTS 7 – *"Participarea copiilor"*. Prezintă importanța includerii copiilor în viața comunității și planificarea, implementarea și evaluarea proiectelor.
- ROOTS 8 – *"HIV și SIDA: cum acționăm"*. Prezintă felul în care organizațiile creștine pot răspunde la provocările HIV și SIDA, precum reducerea impactului acestora, prevenirea răspândirii HIV și abordarea problemelor HIV și SIDA în interiorul organizațiilor.

Toate sunt disponibile în engleză, franceză, spaniolă și portugheză.

Pentru informații suplimentare scrieți-ne la Resources Development, PO BOX 200, Bridgnorth, Shropshire, WV 16 4WQ, UK, sau prin e-mail la: roots@tearfund.org

© Tearfund 2006

Editat de Tearfund.

Tearfund este o agenție creștină evanghelică pentru ajutorare și dezvoltare ce activează prin intermediul partenerilor locali pentru a duce ajutor și speranță comunităților aflate la nevoie din întreaga lume.

Tearfund, 100 Church Road, Teddington,
TW 11 8QE, UK
Tel: +44 (0) 20 8977 9144
E-mail: roots@tearfund.org
Web: www.tearfund.org/tilz

Reducerea riscurilor de dezastre în comunitățile noastre

Paul Venton și Bob Hansford

Cuprins

	Introducere	5
Secțiunea 1	Perspective creștine asupra dezastrelor	7
	1.1 Înțelegerea dezastrului	7
	1.2 Răspunsul nostru la dezastru	8
Secțiunea 2	Teoria dezastrului	11
	2.1 Modelul presiune	11
	2.2 Modelul eliberare	17
Secțiunea 3	Introducere în evaluarea participativă a riscurilor de dezastre	21
	3.1 O bună intermediere	21
	3.2 Categoriile de analiză	24
Secțiunea 4	Cei șase pași ai evaluării participative a riscurilor de dezastre	27
	PAS 1 Pregătirea	28
	PAS 2 Evaluarea pericolelor	35
	PAS 3 Evaluarea vulnerabilității	39
	PAS 4 Evaluarea capacităților	47
	PAS 5 Intervievarea informatorilor-cheie	54
	PAS 6 Planificarea acțiunii	56
Secțiunea 5	Îmbunătățirea eficienței	63
	5.1 Măsurarea eficienței	63
	5.2 Utilizarea PADR în contexte diferite	64
	5.3 Reliefarea chestiunilor importante	69
Secțiunea 6	Resurse utile	73
	Glosar	75

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Introducere

Dezastrele afectează anual milioane de oameni. Acestea provoacă pagube vieții, bunurilor și mijloacelor de subsistență. Unele afectează mulți oameni pe perioade scurte de timp, cum a fost cazul tsunamiului din sudul Asiei în 2004. Alte dezastre se pot întinde pe perioade mai lungi de timp, dar pot avea mai multe victime decât evenimentele bruște. De exemplu, HIV și SIDA cauzează treptat dezastre în multe locuri de pe glob. Orice loc poate fi afectat de un oarecare tip de dezastru. Zone în care înainte nu au fost semnalate dezastre devin tot mai expuse unor tipuri noi din cauza schimbărilor climatice.

Este dovedit faptul că numărul, gravitatea și impactul economic negativ al dezastrelor este în creștere. Acest lucru se datorează în special faptului că tot mai mulți oameni trăiesc în condiții vulnerabile, cum sunt câmpiile inundabile, cartierele sărace sau locuințele de calitate precară. Majoritatea celor afectați de dezastre locuiesc în țările cele mai sărace din lume.

Adesea, dezastrele inversează înaintarea dezvoltării. Creșterea în numărul și impactul dezastrelor este un motiv pentru care mulți consideră că Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului nu vor fi atinse până în 2015.

Multe dezastre pot fi evitate, sau cel puțin se poate reduce capacitatea lor distructivă prin reducerea riscurilor cu care se confruntă oamenii. Reducerea riscurilor de dezastre a fost eficientă în multe țări din lume, prin salvarea de vieți și protejarea mijloacelor de subsistență. Reducerea riscurilor este avantajoasă pentru economie. O sumă de bani relativ mică cheltuită pentru reducerea riscurilor poate duce la economisirea unor sume mult mai mari necesare pentru ajutoare umanitare și reconstrucție după un dezastru. Într-un studiu realizat pe un proiect bazat pe comunitate pentru reducerea riscurilor de inundații din India s-a concluzionat că beneficiile proiectului erau de patru ori mai însemnate decât costul acestuia. Un proiect asemănător pentru reducerea riscului de secetă și inundații a produs de treisprezece ori mai multe beneficii decât costul proiectului.¹

Cea mai eficientă cale pentru reducerea riscurilor de dezastre este conlucrarea cu localnicii în identificarea și analizarea vulnerabilității și capacităților lor, și în dezvoltarea și implementarea unui plan de acțiune. Această carte tratează o metodă ce poate fi folosită în acest scop. Această metodologie se numește **Evaluarea Participativă a Riscurilor de Dezastre (PADR)**.

Procesul PADR trebuie să presupună participarea activă a localnicilor. Acesta este un proces de împuternicire, deoarece oamenii încep să înțeleagă cauzele vulnerabilității lor și să-și identifice capacitățile. Mai apoi aceste capacități devin punctul focal pentru stabilirea planului de acțiune. Planul de acțiune urmărește cum pot fi dezvoltate și utilizate capacitățile pentru a învinge unele puncte vulnerabile. Unele activități pot fi desfășurate la nivel local

¹ Venton C, Venton P 2004 *Programe de pregătire pentru dezastre în India: o analiză a costurilor și beneficiilor* ODI Network Paper 49

ROOTS 9 REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

pentru a reduce riscurile, în timp ce altele ar putea necesita sprijin extern sau propagandă la nivel local, național sau internațional.

Pentru a spori însușirea și durabilitatea planului de acțiune, cel mai bine este să fie efectuată o Evaluare Participativă a Riscurilor de Dezastre acolo unde localnicii au identificat o nevoie de reducere a dezastrelor. O organizație de dezvoltare care a lucrat o vreme în zonă poate trimite o persoană să lucreze prin procesul PADR împreună cu localnicii. Organizația pentru dezvoltare ar trebui să fie doar intermediator. Localnicii ar putea fi în stare să utilizeze această carte și să facă PADR fără intermediere externă.

Creștinii au o responsabilitate dată de Dumnezeu să îi ajute pe cei nevoiași și să aline suferința. Organizațiile creștine pentru dezvoltare și bisericile au un rol important în reducerea riscului de dezastre. Biserica locală, unde există, este cea mai în măsură să lucreze cu localnicii pentru reducerea riscurilor de dezastre. Aceasta trebuie încurajată să participe întru totul în utilizarea PADR. Evaluarea ar putea fi folosită de biserici ca parte a procesului de mobilizare a comunității.

PADR poate fi folosit în multe situații diferite:

- În zone cu dezastre frecvente
- În planificarea tuturor tipurilor de proiecte de dezvoltare din toate domeniile – nu doar proiecte legate de dezastre în zone cunoscute ca fiind expuse riscurilor de dezastre. Proiectele de dezvoltare trebuie planificate cu conștientizarea riscurilor cărora le sunt expuși localnicii. Altminteri, acestea le-ar putea spori vulnerabilitatea în fața dezastrelor. În plus, se poate îmbunătăți durabilitatea proiectelor de dezvoltare. Dacă nu se identifică riscurile și apare un dezastru, beneficiile ar putea fi pierdute.
- În urma unui dezastru, pentru a-i ajuta pe oameni să abordeze cauzele de bază ale vulnerabilității lor, precum și pentru satisfacerea nevoilor lor imediate.

PADR a fost utilizat cu succes de partenerii Tearfund în multe țări, printre care Eritrea, Etiopia, India, Malawi, Sierra Leone și Sudan. Această carte cuprinde studii de caz ce ilustrează schimbarea pozitivă pe care acest proces l-a adus în viața oamenilor.

Cartea începe prin interpretarea dezastrelor dintr-o perspectivă creștină. Apoi tratează câteva teorii despre dezastre și descrie PADR ca una din mijloacele de reducere ale riscurilor de dezastre.

Secțiunea 1 Perspective creștine asupra dezastrelor

1.1 Înțelegerea dezastrului

În Biblie sunt menționate diferite dezastre. Uneori ni se dă o explicație privind cauza lor, alteori nu ni se explică. În această secțiune abordăm diversele motive pentru producerea unui dezastru.

Dezastrul ca o consecință a relațiilor destrămate

Multe dintre dezastrele din Biblie nu par a se produce dintr-un anume motiv. Acestea sunt rezultatul lumii decăzute în care trăim. În Facerea cap.3 citim că oamenii l-au întors spatele lui Dumnezeu și au vrut să-și trăiască viața în felul lor, și de aceea relațiile între oameni și Dumnezeu, între oameni, și între oameni și creație s-au destrămat. De aceea, dezastrele declanșate de pericole "naturale" sau așa-numitele "acte ale lui Dumnezeu" au adesea ca principală cauză păcatele oamenilor. Acest lucru se datorează faptului că oamenii au devenit vulnerabili prin propriile acțiuni și cele ale altora, datorită inegalității, nedreptății și lăcomiei.

Creștinii pot fi afectați de dezastre ca orice om. Creștinii se îmbolnăvesc și mor, sunt furați și violați, au accidente și pot fi uciși, sau pot pierde persoane dragi din cauza pericolelor naturale. Creștinii sunt în siguranță pentru eternitate în mâinile Domnului pentru că în Rai nu există moarte sau suferință. Totuși, până în acel moment, creștinii locuiesc pe Pământ și astfel suportă consecințele păcatului.

Dezastrul ca judecată

Biblia rareori menționează legătura dintre un anume păcat și dezastru. Mulți profeți au proclamat dezastrul ca fiind o consecință a închinării la idoli.

Un exemplu bine-cunoscut în care Dumnezeu folosește dezastrul ca pe un mijloc de judecată este potopul din Facerea 6-8. Aici, potopul reprezintă o judecată directă și universală a oamenilor din cauza păcatului lor. După potop, Dumnezeu a făgăduit că nu va mai abate asemenea dezastru universal asupra pământului și a locuitorilor acestuia. Acest lucru nu înseamnă că nu vor mai fi dezastre naturale, însă impactul acestora va fi limitat.

Dezastrul ca o chemare de întoarcere la Dumnezeu

În Deuteronomul 28:15-68 găsim un exemplu de amenințare cu dezastrul din partea lui Dumnezeu pentru a-și chema poporul să se întoarcă la El și să-L asculte. În cartea lui Iona citim că Dumnezeu nu a distrus cetatea Ninive așa cum amenințase deoarece, după profeția lui Iona, oamenii s-au căit și s-au lepădat de cele necurate.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Cu toate că Dumnezeu folosește câteodată dezastrele ca mijloc de a-i judeca pe cei păcătoși, sau de a-i întoarce pe credincioși la Sine, nu trebuie să uităm că noi toți (chiar dacă dezastrele nu ne afectează niciodată) vom fi judecați într-o zi de Domnul. Astfel, dezastrele ne pot atrage atenția asupra lumii destrămate în care trăim și asupra nevoii de a avea o legătură restabilă cu Creatorul.

STUDIUL BIBLIEI

Cine ar trebui să se căiască?	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Citiți Luca 13:1-5. Două dezastre sunt menționate în acest pasaj. Unul este uciderea locuitorilor din Galileea. Celălalt este surparea turnului din Siloam ce ucide mai mulți oameni. • <i>Oamenii care au fost uciși erau oare mai păcătoși decât toți ceilalți?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Care este mesajul lui Iisus în acest pasaj?</i> • <i>În lumina celor spuse de Iisus, cum ar trebui să ne privim?</i> • <i>În ce măsură suntem influențați de acest fapt dacă suntem tentați să spunem că un anumit dezastru a fost "meritat" de către cei afectați?</i>

Dezastrul ca un semn

În Biblie ni se spune că vor mai exista dezastre până când Iisus va veni din nou pentru a restabili întru totul legăturile.

STUDIUL BIBLIEI

Dezastrul ca un semn	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Citiți Matei 24:3-8. • <i>Ce prevestesc dezastrele?</i> • <i>Iisus spune că se vor produce dezastre înainte ca el să vină din nou.</i> 	<p><i>Dacă niciodată nu putem opri de tot dezastrele, ar trebui doar să stăm și să privim? De ce nu? Ce pasaje biblice ne duc la această concluzie?</i></p>

1.2 Răspunsul nostru la dezastru

Când dezastrele se produc, nu e ușor să vedem lucrurile din perspectiva lui Dumnezeu. Poate că nu vom putea identifica motivele producerii unui dezastru, dar ar trebui să fim întotdeauna pregătiți să acționăm. De exemplu, ar trebui:

- Să avem încredere că Dumnezeu știe ce face dacă permite ca un dezastru să se producă, și că El poate îndrepta situațiile nefaste.
- Să ne privim și să evaluăm relația noastră cu Dumnezeu. Ar trebui să analizăm cu atenție cum noi, ca indivizi, bisericile noastre și națiunile noastre Îl slujesc sau Îl dezamăgesc pe Dumnezeu și să încercăm să îndreptăm lucrurile. Ar trebui să Îi cerem iertare prin Iisus Cristos.
- Să vedem cum putem să îi ajutăm pe cei afectați de dezastre (vezi Studiul Bibliei din paginile 9-10).

ROOTS 9 REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

- Să vedem cum putem preveni dezastrele în viitor pentru a reduce suferința inutilă. Adesea, nu putem face mare lucru pentru a opri pericolele, dar putem reduce vulnerabilitatea oamenilor în fața acestora. Acest lucru implică punerea în discuție a relațiilor inegale sau destrămate și susținerea valorilor biblice precum compasiunea, egalitatea și dreptatea.

STUDIUL BIBLIEI

Bucurie în fața dezastrului	
<p><i>Capitolele 1 și 2 din Avacum descriu o conversație între profet și Dumnezeu despre viitorul poporului lui Iuda.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Citiți Avacum 3:1-2. <ul style="list-style-type: none"> • Ce aflăm despre caracterul lui Dumnezeu? • Cum ar trebui acest lucru să ne ajute atunci când ne rugăm în situații dificile? ▪ Citiți versetele 3-15. Acestea descriu în limbaj poetic cum și-a arătat Dumnezeu mânia în situații precedente. ▪ Citiți versetele 16-18. <ul style="list-style-type: none"> • Care e reacția lui Avacum în fața dezastrului ce se apropie? 	<ul style="list-style-type: none"> - De ce se teme Avacum? - Și totuși de ce așteaptă „liniștit”? - Ce înseamnă “bucura-mă-voi de Dumnezeu”? Care este relația dintre acest fapt și puterea lui Dumnezeu ilustrată în versetele 3-15? • Ce părere avem de gândirea pozitivă a lui Avacum în vremuri grele? • Ce putem învăța din acest pasaj? • Nouă ne e ușor să ne “bucurăm de Dumnezeu” și să ne încredem în El în vremuri dificile? Cum putem să ne încurajăm unii pe alții să facem astfel?

STUDIUL BIBLIEI

În slujba comunității noastre	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creștinii sunt chemați de Dumnezeu să-i slujească și să-i binecuvânteze pe cei din jur. Citiți următoarele pasaje biblice: Matei 5:13-16 Iacob 1:27 Marcu 6:35-44 Iacob 2:14-17 Luca 10:25-38 1 Petru 3:8-17 Ioan 13:1-17 1 Petru 3:10 Fapte 2:42-47 1 Ioan 3:16-18. • Ce li se cere creștinilor să facă în comunitățile lor? • De ce sunt chemați să facă aceste lucruri? • Ce activități ar putea fi implicate raportat la dezastre? ▪ Citiți Marcu 12:28-31; 1 Ioan 4:10-21 și Matei 5:43-45 <ul style="list-style-type: none"> • Prin ce se deosebește motivația creștină de a-i ajuta pe cei nevoiași de motivația agenților umanitare seculare? 	<p>Micah 6:8 oferă o motivație-cheie pentru a da dovadă de compasiune după un dezastru și pentru a face eforturi împotriva petrecerii altor dezastre. Domnul ne cere:</p> <p>Un angajament pentru dreptate Dezastrele sunt adesea rezultate ale nedreptăților precum lăcomia și inegalitatea. Prin munca de propagandă creștinii pot înfrunta aceste relații nedrepte și îi pot face pe oameni mai puțini vulnerabili la pericole.</p> <p>Iubirea de milă Trebuie să fim compătitori cu cei care suferă. Trebuie să fim miloși cu oamenii, indiferent de cultură, religie, sex, vârstă sau abilitate, amintindu-ne că toți oamenii sunt la fel de valoroși pentru Dumnezeu (Facerea 1:27).</p>

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Biserica este în măsură să ajute în timp de nevoie și să acționeze pentru reducerea vulnerabilității oamenilor la pericole. Acest lucru este posibil întrucât biserica există la nivelul de bază și membrii săi au o gamă variată de abilități și resurse necesare. Agențiile creștine de ajutorare ar trebui să aibă o colaborare strânsă cu bisericile locale, deoarece acestea din urmă pot menține munca după ce agențiile pleacă.

STUDIUL BIBLIEI

Biserica din Antiohia acționează

▪ Citiți Fapte 11:27-30. Profețiile au prezis o foamete, iar biserica din Antiohia a decis să ofere ajutor creștinilor din Iudea. • Cum a acționat biserica în fața foametei?	• Ce putem învăța din exemplul bisericii din Antiohia în privința ajutorului acordat pe timpul foametei? • Ce putem face în prezent pentru a fi pregătiți pentru orice fel de dezastre aici sau altundeva?

Gândiți-vă

Adesea, dezastrele îi fac pe oameni să reflecteze la sensul vieții și să găsească înțelegere și sprijin spiritual. Oamenii se întrebă: “Ce s-a întâmplat?” “De ce s-a întâmplat?” “Există un Dumnezeu iubitor?” “De ce nu a împiedicat acest lucru?” Dumnezeu folosește adesea asemenea evenimente în viețile oamenilor pentru a schimba inimi, minți și vieți.

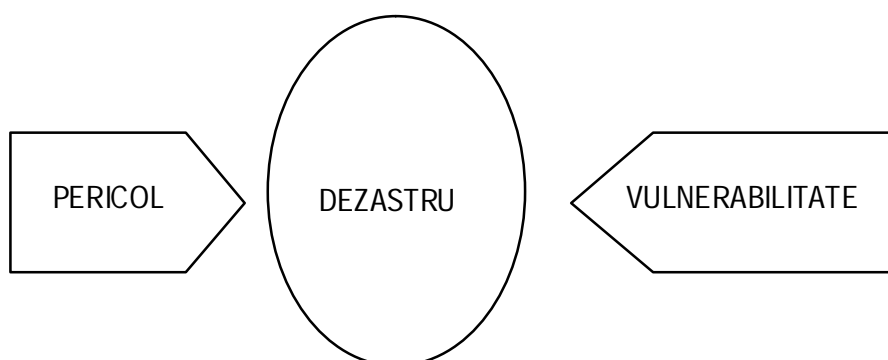
- Oare dezastrele ar trebui să schimbe felul în care noi lucrăm? De ce?
- Cum putem să nu profităm de vulnerabilitatea oamenilor?
- Ar trebui să ascundem faptul să suntem creștini atunci când împărțim ajutoare? Noi trebuie să asigurăm ajutoare pentru toți cei afectați, indiferent de credință. Acest fapt este accentuat în Codul de Conduită al Crucii Roșii, acceptat pe plan internațional.
- Cum putem să îi descurajăm pe oameni de la a gândi că îi sprijinim doar pe creștini?

Secțiunea 2 Teoria dezastrului

Înainte de a dezvolta un plan eficient de management al dezastrului bazat pe comunitate este important să înțelegem ce este un dezastru și care sunt riscurile de dezastru într-un loc anume. În această carte sunt utilizate două modele ce au fost create pentru înțelegerea dezastrului. Modelul **presiune** explică ce este și de ce se produce un dezastru. Modelul **eliberare** arată cum pot fi evitate sau minimalizate dezastrurile.

2.1 Modelul presiune

Modelul presiune² arată că un dezastru se produce doar dacă un pericol întâlnește o situație vulnerabilă.

Un pericol este un eveniment care poate duce la amenințări, pierderi sau răni. Un exemplu este cutremurul. Un cutremur într-o parte a lumii poate duce la pierderea multor vieți și la distrugerea clădirilor, drumurilor și podurilor. Cu toate acestea, un cutremur de aceeași magnitudine într-o altă țară poate fi mult mai puțin devastator. Acest lucru se poate datora structurii mai rezistente a clădirilor, pregătirii mai bune a comunităților sau faptului că în zonă sunt puțini locuitori. Așadar, un pericol în sine nu este un dezastru. Doar când pericolul întâlnește o situație vulnerabilă se produce dezastrul.

Oamenii sunt vulnerabili când nu sunt în stare să anticipeze corect, să reziste și să-și revină în urma dezastrului. Sărăcia sporește vulnerabilitatea. Din această cauză un cutremur poate duce la un dezastru într-o țară săracă, în timp ce un cutremur într-o țară mai bogată poate avea un impact scăzut. La nivel local, un pericol poate produce dezastru pentru gospodăriile sărace, în timp ce gospodăriile mai înstărite pot să nu fie afectate în aceeași măsură.

² Modelele presiune și eliberare au fost adaptate de la Blaikie P, Canon T, Davis I și Wisner B (1994) "Exposure to risk: Natural Hazards, People's Vulnerability, and Disasters", Londra, Routledge (T.O.: *At risk: Natural Hazards, People's Vulnerability, and Disasters*)

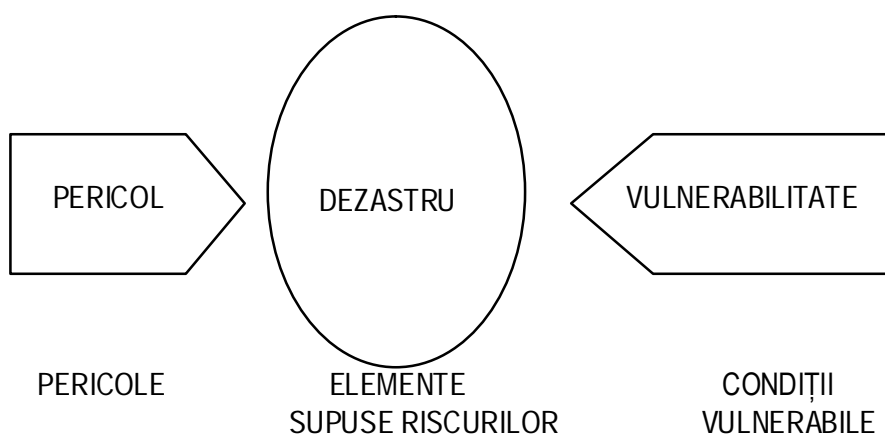
ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Gândiți-vă

- Ce fel de pericole naturale și create de om există în țara noastră?
- Acestea duc la dezastre pentru anumiți oameni sau în anumite zone ale țării, dar au impact redus asupra altora?
- Cum diferă impactul pericolelor naturale sau create de om din țara noastră față de alte țări din regiune sau din lume? De ce?
- Ce fel de pericole naturale sau create de om există în regiunea noastră?

Modelul presiune este clădit pe ideea că anumiți factori influențează vulnerabilitatea să ajungă la dezastru.

Elementele supuse riscurilor

Viața oamenilor depinde de diferite “elemente”. Acestea includ casele, sursele de apă, grupurile și rețelele sociale, recoltele, efectivul de animale, economiile, locurile de muncă și mediul natural. Dacă aceste elemente sunt vulnerabile, există o mai mare posibilitate ca pericolele să cauzeze pagube în rândul acestora. Acestea se numesc “elemente supuse riscurilor”.

Gândiți-vă

- Ce elemente personale din viața noastră este cel mai probabil să fie afectate de un anumit pericol?
- Ce elemente din comunitate este cel mai probabil să fie afectate de orice pericol?

Condițiile vulnerabile

Unele elemente sunt supuse riscurilor pentru că nu pot face față impactului unui pericol. Vulnerabilitatea ar putea fi:

- **ECONOMICĂ** precum mijloace de subzistență limitate; lipsa posibilităților de creditare și economii
- **NATURALĂ** precum dependența de resurse naturale foarte limitate
- **CONSTRUITĂ** precum designul structural; așezarea caselor pe un versant instabil
- **INDIVIDUALĂ** cum ar fi lipsa abilității sau a cunoștințelor; lipsa oportunităților datorită discriminării sexuale; vârsta înaintată sau foarte fragedă; afecțiuni precum HIV sau SIDA
- **SOCIALĂ** ca de pildă o societate dezorganizată sau fragmentată; o conducere defectuoasă.

De exemplu, un pericol de inundație poate deteriora sau distruge case din chirpici și bambus. Așadar, acele tipuri de case sunt elemente supuse riscului. Putem concluziona că este din cauza locației și a construcției caselor. Acestea sunt afectate de torențele de apă din cauză că au fost construite pe terenuri inundabile. Casele sunt distruse cu ușurință de forța torențelor de apă deoarece sunt construite din materiale puțin rezistente.

Comunitățile, gospodăriile și indivizii sunt afectați în mod diferit de pericole. O comunitate poate fi vulnerabilă în mod diferit față de alta, din cauza localizării sau a bunăstării acesteia. Gospodăriile sunt afectate în mod diferit datorită veniturilor sau a formelor de proprietate asupra pământului. Sexul este un factor important. Femeile sunt adesea mai vulnerabile decât bărbații deoarece li se conferă un statut inferior în unele societăți. De exemplu, este posibil ca femeile să fie mai puțin informate în legătură cu pericolele comparativ cu bărbații, sau poate că ele nu sunt capabile să citească informațiile. Vezi Secțiunea 5.3.

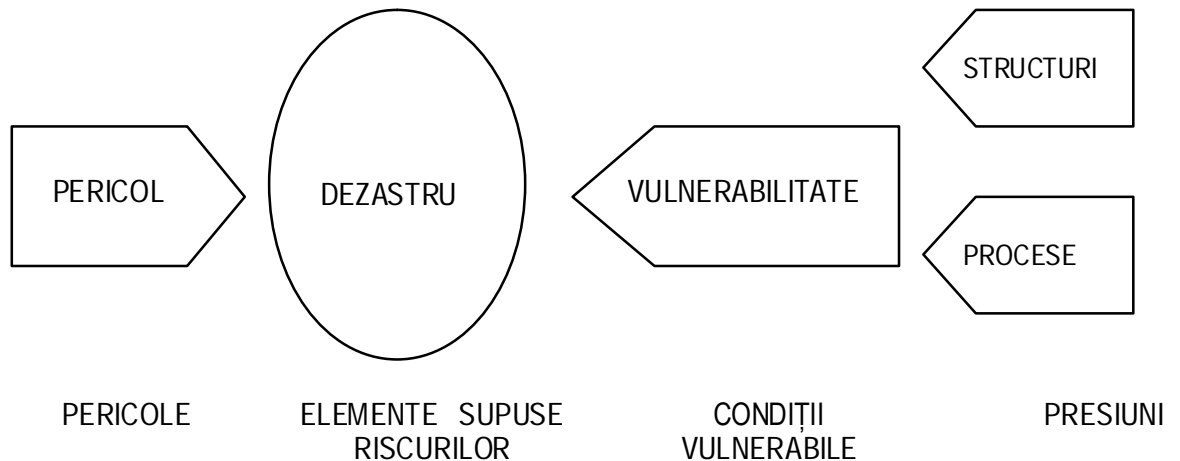
HIV este neobișnuit deoarece nu este doar un pericol. În unele gospodării acesta poate provoca vulnerabilitate la alte pericole, cum ar fi inundațiile. De pildă, o persoană cu HIV se poate îmbolnăvi des. O asemenea persoană este mai puțin capabilă să se salveze dintr-o inundație în comparație cu alți oameni.

Gândiți-vă	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gândiți-vă la un dezastru recent. Care elemente au fost afectate și care au fost condițiile vulnerabile care le-au supus riscului?
-------------------	--

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Diagrama poate fi astfel extinsă pentru a evidenția că anumite presiuni sporesc vulnerabilitatea.

Presiunile

Condițiile vulnerabile există din cauza presiunilor asupra indivizilor și a comunităților. S-ar putea să nu fim conștienți de aceste presiuni și adesea ele pot fi greu de înfruntat. “Presiunile” sunt structuri și procese ce creează condiții vulnerabile. În acest caz, trebuie identificat:

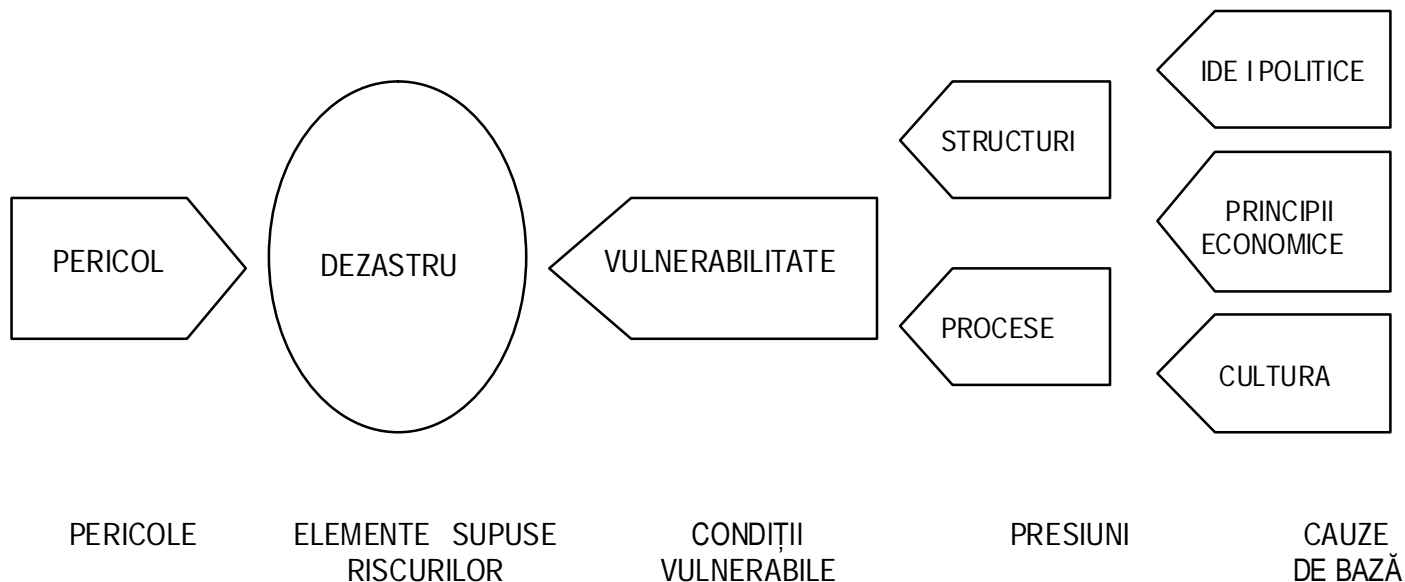
- **Cine** este răspunzător pentru crearea condițiilor vulnerabile. Acestea pot fi organizații (departamente din administrația locală, grupări religioase sau societăți comerciale) sau indivizi (proprietar local de pământ). Acestea sunt numite **structuri**.
- **Cum** sunt afectate condițiile vulnerabile de structuri, ca de exemplu prin politici și practici. Acestea sunt **procesele**.

Gândiți-vă	<ul style="list-style-type: none"> ▪ În cazul nostru ce structuri creează condiții vulnerabile pe plan local? ▪ În cazul nostru ce procese creează condiții vulnerabile pe plan local?
-------------------	--

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

O serie de cauze de bază influențează presiunile.

Cauzele de bază

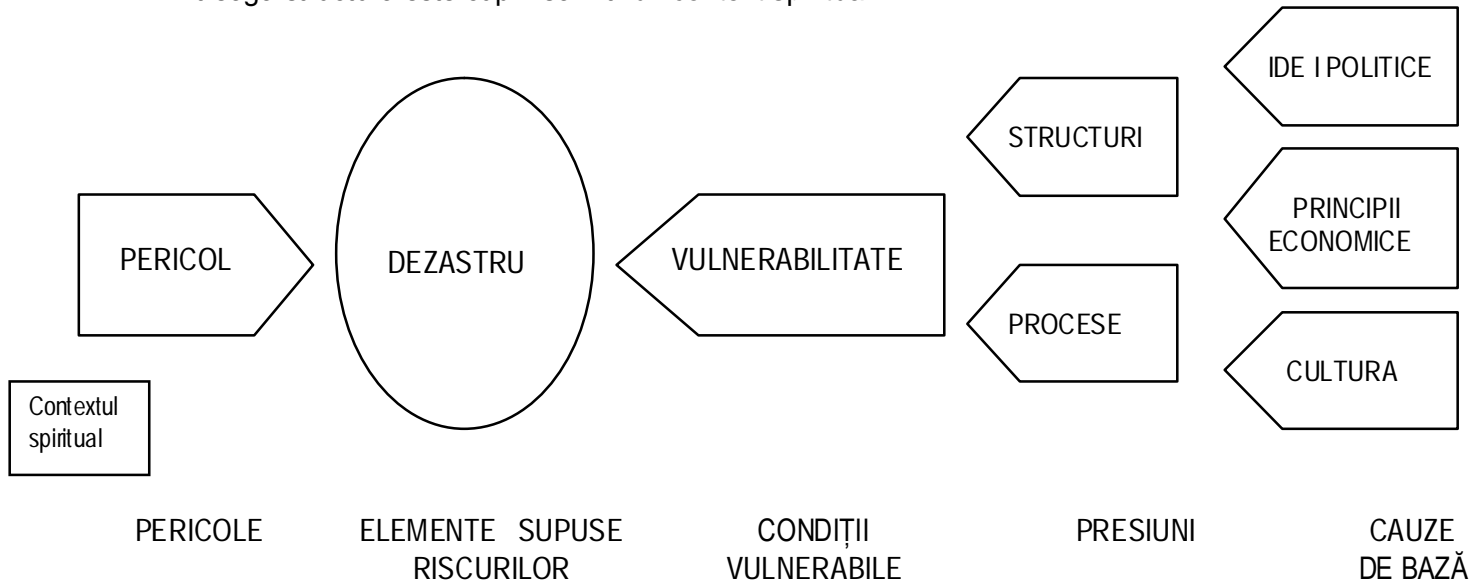
Presiunile sunt provocate și sporite de o serie de “cauze de bază” care îi încurajează pe cei aflați la putere să se comporte într-un anumit fel. Aceste cauze de bază pot fi idei politice, principiile economice sau pot fi datorate unor probleme culturale. Adesea, vulnerabilitatea oamenilor la nivel local poate fi legată de o conducere defectuoasă, inegalitate, lăcomie, nedreptate și prejudecăți, nu doar la nivel local și național, ci și la nivel internațional. Aceste probleme pot părea îndepărtate de comunitatea afectată, însă pot avea o influență puternică. De exemplu, deciziile politice privind reforma agrară pot duce la pierderea de terenuri sau locuri de muncă, făcându-i pe oameni mai vulnerabili la pericole.

Gândiți-vă	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ce cauze de bază îi determină pe cei la putere să acționeze într-un anumit fel în zona noastră?
-------------------	---

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Întreaga structură este cuprinsă într-un context spiritual.

Contextul spiritual

Contextul spiritual depinde de relați noastră cu Dumnezeu. Acesta descrie spiritualitatea individuală a oamenilor și prezența instituțiilor religioase la nivel local și național. Acesta influențează comportamentul oamenilor, și, deci, influențează vulnerabilitatea la dezastru. Biserica este parte a acestui context spiritual. Există multe feluri în care biserica poate ajuta la reducerea vulnerabilității. Totuși, în unele locuri practicile bisericesti pot duce la sporirea acesteia. De exemplu, ceremoniile costisitoare de căsătorie și înmormântare ar putea spori vulnerabilitatea economică.

<p>Gândiți-vă</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Care este contextul spiritual în care trăim? ▪ Cum afectează credințele religioase atitudinea oamenilor în fața dezastrului? ▪ Cum afectează credințele religioase atitudinea oamenilor față de alți oameni în momente de dezastru? ▪ Există practici spirituale care sporesc vulnerabilitatea? ▪ Cum ar putea biserica din comunitatea noastră să reducă vulnerabilitatea?
--------------------------	---

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

<p>EXEMPLU Risc de dezastru în Bihar, India</p>	<p>Sătenii din Bihar, India, locuiesc pe câmpii joase, inundabile. Anual sunt supuși unui pericol de inundații. Elementele supuse riscurilor sunt casele. Așezarea caselor este una dintre condițiile vulnerabile în care trăiesc. O soluție ar fi mutarea spre zone mai înalte, departe de câmpiile inundabile. Însă, sistemul de caste, care determină clasa socială, este o presiune puternică. Proprietarii de pământuri din zona mai înaltă aparțin unei caste superioare, dominante și îi împiedică pe sătenii din castele inferioare să locuiască pe respectivele pământuri. Sătenii din castele inferioare nu pot câștiga venituri suficiente pentru a-și cumpăra pământ în zonele mai înalte. Astfel, sistemul de caste creează și menține condiții vulnerabile pentru sătenii mai săraci. Credințele și cultura societății sunt cauzele de bază ale sistemului de caste.</p>	
---	---	---

Un sătean dintr-o castă inferioară muncind pe câmpia inundabilă.

Această carte ilustrează cum un instrument numit Evaluarea Participativă a Riscurilor de Dezastre (PADR) poate fi de folos comunităților în identificarea măsurilor pentru reducerea impactului pericolelor. Acest instrument folosește componentele din modelul presiune (pericole, elemente supuse riscurilor, condiții vulnerabile, presiuni și cauze de bază) ca aspecte ale procesului de evaluare.

2.2 Modelul eliberare

Pentru a reduce riscul de dezastre, trebuie abordați factorii care cauzează riscul. Acest lucru înseamnă a munci împotriva tuturor componentelor din modelul presiune. Este necesară acționarea la nivel local, național și chiar internațional.

Diagrama de la pagina 18 ilustrează ce ar trebui făcut pentru a reduce riscurile de dezastre în diferitele părți ale modelului anterior.

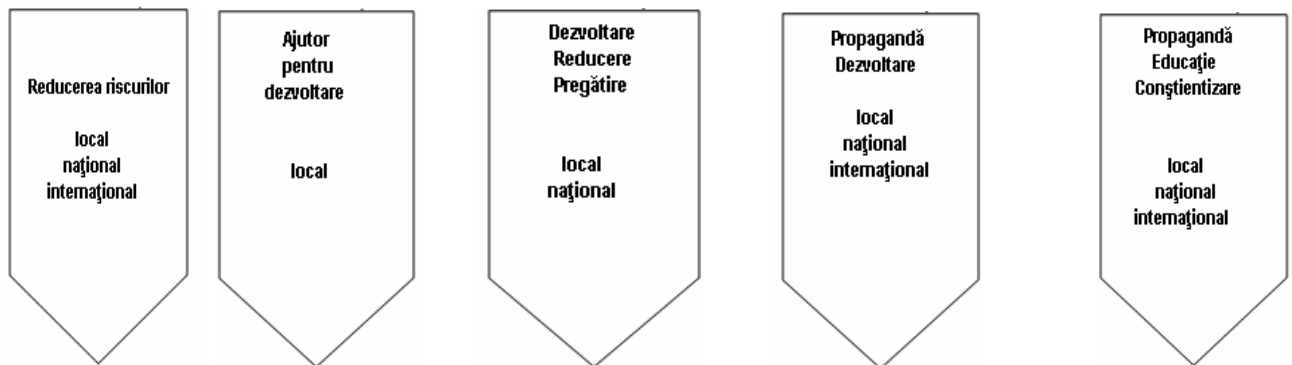
Explicația diagramei

Pericole reduse S-ar putea găsi metode pentru a reduce incidența, frecvența sau puterea diferitelor pericole. De exemplu, se pot construi îndiguii pentru a reduce inundațiile. Se pot planta copaci pentru a ajuta la oprirea alunecărilor de teren după ploile torențiale. Propaganda ar putea fi utilizată pentru a influența politicile care limitează schimbările climatice, acestea din urmă influențând tot mai mult frecvența și intensitatea unor pericole naturale. Grupurile vulnerabile ar trebui încurajate să participe în luarea de decizii pentru a se asigura de faptul că nu se înrăutățesc condițiile pentru oamenii cei mai săraci și vulnerabili.

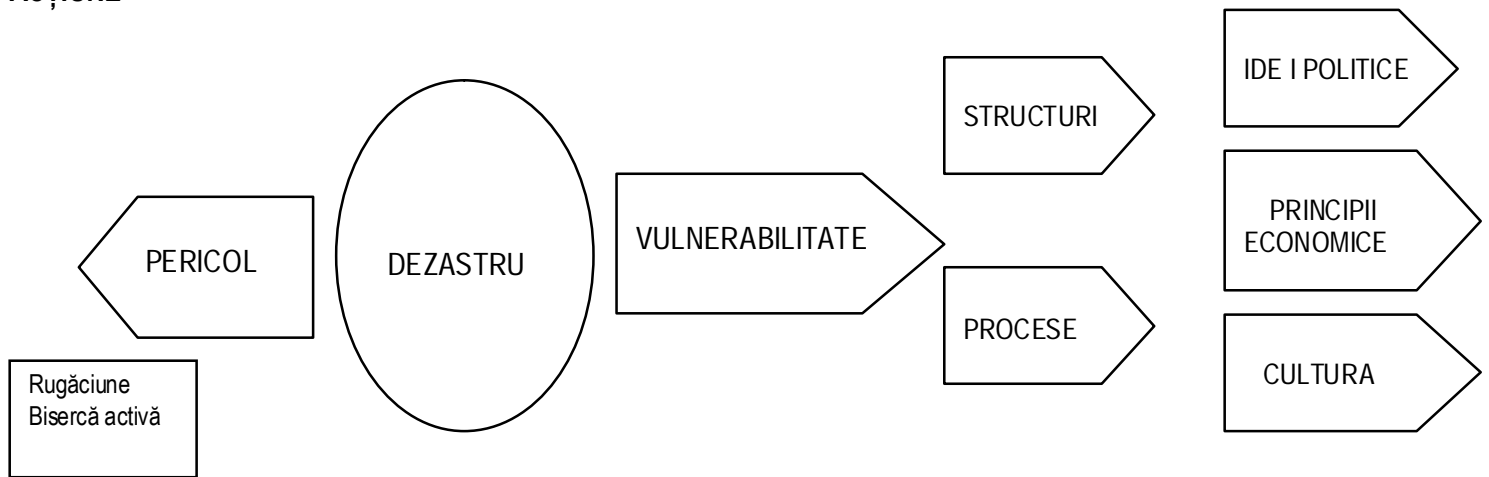
Elemente protejate Unele elemente ale comunității ar putea rezista impactului unui pericol. De pildă, un puț adânc ar putea avea o pompă pe o platformă înaltă pentru a nu fi afectată de inundații. În abordările ajutorului pentru dezvoltare se vor identifica aceste elemente și se va încerca sprijinirea și copierea acestora.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

ACȚIUNE

REZULTAT

Pericole reduse

Elemente protejate

Condiții sigure

Presiuni eliminate

Cauze de bază abordate

Condiții sigure

Toți oamenii vulnerabili au puncte forte. Acestea pot fi folosite pentru a reduce impactul unui dezastru. Aceste puncte forte, care adesea nu sunt înțelese pe de-a întregul de persoanele din afară, sunt denumite "capacități". În general, se crede că persoanele în vârstă sunt lipsite de putere, cu o mobilitate redusă și sunt adesea considerate vulnerabile. Totuși, luând în considerare capacitățile, putem observa că persoanele vârstnice au bogate cunoștințe tradiționale și înțeleg foarte bine care soluții au funcționat bine și care nu în trecut. Ei ar putea părea vulnerabili prin comparație cu alți membri ai comunității, dar au capacități pe care ceilalți poate nu le au. În cazul unui dezastru, nu doar nevoile imediate trebuie rezolvate, ci și capacitățile trebuie recunoscute și întărite. Înaintea producerii unui dezastru, riscul de dezastru poate fi redus prin descoperirea și susținerea capacităților.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Presiuni eliminate

Nu toate structurile și procesele acționează negativ pentru a crea sau a spori vulnerabilitatea. Unele, precum un ONG, biserica, un bun lider local, sau un politician cunoscut, pot ajuta la întărirea comunității și ar putea fi o sursă importantă de susținere pe timp de dezastru. Acești oameni ne pot ajuta să facem o propagandă eficientă pentru a elimina presiunile negative.

Cauze de bază abordate

Unele structuri și procese pot ajuta la reducerea riscului de dezastru deoarece abordările și valorile lor politice și economice sunt cinstitute și drepte. Pentru a încuraja aceste valori printre presiunile negative, putem folosi propaganda. Biserica poate avea un rol important în acest sens. Toate aceste abordări trebuie să se bazeze pe o evaluare detaliată a riscurilor de dezastru resimțite la nivel local. Oamenii devin mai puțin vulnerabili când lucrează împreună pentru a identifica și a ordona după prioritate riscurile și pentru a stabili un program de activitate pentru reducerea respectivelor riscuri. Instrumentul de evaluare participativă a riscurilor de dezastru (PADR) poate fi utilizat pentru a-i ajuta pe oameni în identificarea riscurilor cărora le sunt expuși și în planificarea reducerii acestora.

Contextul spiritual

Contextul spiritual poate influența puternic capacitățile și reduce riscurile de dezastru. Rugăciunea și o biserică activă, căreia îi pasă, trebuie să aibă un rol vital.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Secțiunea 3 Introdúcere în evaluarea participativă a riscului de dezastre

Această secțiune abordează felul în care modelele presiune și eliberare pot fi transformate într-un instrument practic, numit evaluarea participativă a riscurilor de dezastre (PADR). Componentele modelului (pericolele, elementele supuse riscurilor, condițiile vulnerabile, presiunile și cauzele de bază) sunt etape ale procesului de evaluare.

Pașii principali sunt:

- Pregătirea
- Evaluarea pericolului
- Evaluarea vulnerabilității
- Evaluarea capacității
- Interviewarea informatorilor principali
- Planificarea acțiunii.

Prin această abordare, riscul de dezastre poate fi evaluat în totalitate de localnici și redus în mod eficient printr-o serie de activități. Pașii principali ai PADR sunt descriși în Secțiunea 4. În această secțiune luăm în considerare două chestiuni importante ce sunt esențiale pentru procesul PADR:

- O bună intermediere
- Înțelegerea categoriilor de analiză, care sunt la baza evaluării vulnerabilității și capacității.

3.1 O bună intermediere

PADR necesită o bună intermediere pentru a putea fi însușită de localnici. Aceasta implică:

- Identificarea persoanelor care ar trebui să facă munca de intermediere
- Analizarea problemelor de intermediere
- Analizarea abilităților de intermediator.

Echipa de intermediere Scopul echipei de intermediere este de a da localnicilor posibilitatea de a efectua evaluarea. Echipa trebuie să aibă minim trei membri:

- Un intermediator care poate să conducă discuțiile
- Cineva care poate nota clar discuțiile și planurile
- Cineva care poate face pregătiri practice

ROOTS 9 REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Poate fi util să existe mai mulți intermediatori astfel încât grupuri cu interese diferite să se poată întâlni în același timp. Dacă intermediatorii sunt membrii unei organizații de dezvoltare, ar putea fi nevoie de un traducător.

Echipele de intermediere ar trebui să includă atât bărbați, cât și femei. Este foarte important ca echipa să cuprindă și un intermediator femeie care să participe la întâlnirile grupurilor de femei pentru a încuraja discutarea deschisă și sinceră a problemelor.

Biserica locală poate să îi ajute pe localnici în mod practic prin implicarea în acest proces. Unde este cazul, membrii bisericii care pot fi intermediatori ar trebui să se alăture echipei de intermediere.

Echipele de intermediere ar trebui să aibă un maxim de șase membri. Este bine ca unii intermediatori să fie din zona locală deoarece va ajuta comunitatea să se implice mai bine în proces. Acest lucru ajută de asemenea la abordarea așteptărilor care pot fi deosebit de ridicate dacă sunt implicați prea mulți oameni din afară. Localnicii au o contribuție însemnată în echipa de promovare – ei vor ști care metode vor funcționa și care nu.

Orice localnic care se alătură echipei de intermediere trebuie să rămână neutru pe parcursul discuțiilor din grupurile de interes. Potențialii intermediatori locali poate că și-au arătat deja abilitatea de a intermedia discuțiile. Alții poate au potențial pentru a deveni buni intermediatori și ar putea fi instruiți în timpul procesului PADR. Acești oameni ar trebui incluși în echipa de intermediere de la început. Totuși, poate că aceștia doresc să îi urmărească pe alții făcând exerciții cu grupul de discuții înainte să o facă ei. Este important ca intermediarii experimentați să ofere un feedback constructiv acestor noi intermediatori.

Persoana care ia notițe trebuie să știe carte. De regulă cel mai bine este ca un localnic să facă aranjamentele practice. Ei au cunoștințe locale ce îi pot ajuta să decidă unde și când să organizeze întâlniri pe grupuri de discuții.

Probleme de intermediere

Intermediarii ar trebui să citească această carte în întregime, cel puțin odată, pentru a înțelege teoria și procesul efectuării unei Evaluări.

Este importantă conștientizarea a două elemente-cheie ce afectează succesul procesului:

- Dependența de ajutor
- Abordarea problemelor sensibile

Dependența de ajutor

Acolo unde s-au distribuit multe ajutoare în urma unui dezastru, poate apărea "dependența de ajutor". Acest lucru se întâmplă dacă ajutorul de după dezastru este excesiv sau se acordă fără a conștientiza capacitatea oamenilor de a face față situației. Agențiile umanitare îi pot trata pe beneficiari ca victime neajutate, permițându-le o participare redusă în luarea de decizii, în loc să îi trateze pe ca niște supraviețuitori cu puncte forte și abilități.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Când oamenii se obișnuiesc cu ajutorul din afară, ei pot exagera gradul lor de vulnerabilitate și minimaliza capacitățile pentru a primi maximum de sprijin și resurse. Astfel, informațiile surprinzătoare furnizate de unii ar putea fi verificate prin întrebarea altor localnici sau organizații ce activează în regiune. Informațiile adunate pot fi comparate și verificate. Intermediatorul trebuie să fie înțelept în derularea procesului de Evaluare. Intermediatorul ar trebui să întărească dorința de dezvoltare a oamenilor, fără a deveni dependenți de ajutor din exterior.

Abordarea problemelor sensibile

Expunerea și explorarea vulnerabilității oamenilor este o chestiune sensibilă. Dacă nu se pune destul accent pe capacități, procesul PADR poate fi prea concentrat pe punctele slabe. Acest lucru poate fi descuraja împuternicirea și poate cauza suferință prin reamintirea unor evenimente traumatice din trecut. Discuțiile privind cauzele de bază ale vulnerabilității oamenilor pot fi foarte sensibile dacă fac referire la anumiți oameni aflați la putere sau la sisteme tradiționale de credință.

Dacă nu este bine intermediat, PADR poate cauza una dintre următoarele reacții:

- O **atitudine fatalistă** când oamenii săraci și marginalizați încep să creadă că vulnerabilitatea lor este permanentă. Un intermediator creștin poate avea o perspectivă diferită – că oamenii săraci și marginalizați sunt valoroși pentru Dumnezeu, și toți au abilități și potențial. Astfel se creează speranță în viitor.
- **Tensiuni crescânde** între cei vulnerabili și cei care sunt catalogați ca provocatori sau ignoranți ai vulnerabilității acestora. Intermediatorul ar putea ajuta grupul să se gândească la situații în care acești oameni sunt sau au fost de ajutor și să cântărească ce influențează decizii bune sau rele pe care le iau.

Abilități de intermediere

Scopul procesului PADR este să sporească înțelegerea oamenilor privind vulnerabilitatea și capacitățile lor, astfel încât să dezvolte abordări pozitive pentru a-și îmbunătăți situația. Intermediatorii ar trebui să evite tentația de a aduna informații de la localnici și de a decide în locul lor. În schimb, intermediarii ar trebui să se concentreze asupra împuternicirii acestora pentru a-și reduce singuri riscurile de dezastre.

Oamenii percep foarte diferit riscul, în funcție de sex, avere, vârstă, educație, tip de loc de muncă și statut social. Intermediatorii trebuie să fie deschiși în gândire și să evite impunerea propriilor convingeri.

Principii de bază

Prin urmarea unor principii de bază, poate fi încurajată însușirea locală a procesului PADR:

- Scopul PADR trebuie explicat localnicilor și convenit cu aceștia
- Procesul trebuie derulat cu respect și sensibilitate
- Procesul de evaluare este la fel de important ca produsul sau rezultatul. Investiți timp în încurajarea unui proces cât se poate de participativ.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

- Unde e posibil, trebuie stabilite grupuri de interes pentru oamenii cu caracteristici similare, precum vârstă, sex, mijloace de subzistență sau etnie.
- Activitățile energizante sau “spărgătoarele de gheață” la început întâlnirilor în grupurilor de interes îi pot ajuta pe oameni să fie mai în largul lor în prezența intermediatorilor și a altor persoane.
- Întrebările ar trebui să fie deschise, pentru a încuraja discuțiile. Totuși, asigurați-vă că discuțiile nu diverg de la scopul lor.
- Analizarea informațiilor adunate ar trebui făcută împreună cu localnicii.
- Știința de carte nu trebuie luată de bună. Instrumentele de învățare și acțiune participativă le permit celor analfabeți să participe la adunarea și analizarea de informații.
- Problemele sensibile trebuie tratate cu grijă și în mod adecvat.
- Procesul poate duce la identificarea unor modalități puțin costisitoare de reducere a vulnerabilității. Comunitățile pot fi împuternicite dacă sunt încurajate să înceapă cu acestea după pasul de planificare a acțiunii.

Când se intermediază întâlnirile cu membrii comunității,, următoarele idei ar putea fi de folos:

DA	NU
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îngăduiți timp pentru introduceri și explicații ▪ Fiți respectuos ▪ Priviți, ascultați, învățați și fiți interesat ▪ Fiți sensibil la sentimente și cultură ▪ Fiți pregătit, dar flexibil ▪ Fiți creativ ▪ Faceți dovadă de simțul umorului ▪ Fiți dornic să permiteți membrilor comunității să preia conducerea 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Faceți pe profesorul ▪ Vă grăbiți ▪ Predicați ▪ Criticați ▪ Întrerupeți ▪ Dominați ▪ Păreți plictisit ▪ Ignorați normele culturale ▪ Râdeți de ideile oamenilor

3.2 Categoriile de analiză

PADR utilizează cinci “categoriile de analiză”. Cele cinci categorii se referă la diferite tipuri de resurse. O resursă este ceva ce poate fi folosit pentru a spori bunăstarea. Aceste categorii admit că pericolele afectează diferite aspecte ale vieții. Prin utilizarea acestor categorii putem asigura evaluarea tuturor aspectelor legate de vulnerabilitate și capacitate. Acest lucru înseamnă că preferințele intermediatorului sau ale persoanelor influente nu domină. De exemplu, pentru un intermediator cu experiență în asistența socială ar putea fi tentant să ignore punctele forte și punctele slabe structurale sau fizice. O persoană cu pregătire de inginer ar putea să nu acorde destulă atenție abilităților indigene sau cunoștințelor locale.

Intermediatorul poate folosi ordinea prezentată mai jos pentru a începe discuțiile cu grupurile de discuții. Totuși, deși această ordine este logică și discuțiile pot evolua natural de la o categorie la alta, intermediatorul ar putea fi nevoit să fie flexibil și să se adapteze direcției discuțiilor grupului. Asta se datorează parțial și interconectării categoriilor. Intermediatorul

ROOTS 9 REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

trebuie să se concentreze asupra scopului general al procesului – găsirea de căi pentru reducerea riscurilor de dezastre – în loc să urmeze ciclul exact al procesului în sine.

Cele cinci categorii de analiză

ECONOMIC	NATURAL	CONSTRUIT	INDIVIDUAL	SOCIAL
Ca veniturile, economiile, împrumuturile	Ca solul, pădurile, apa	Precum casele, fântânile, uneltele	Ca oamenii, cunoștințele, sănătatea, abilitățile	Ca relațiile, comitetele, rețelele

RESURSE ECONOMICE

Acestea se referă la venituri și cheltuieli doemstice și bunuri posedate ce pot fi transformate în bani. De exemplu, în unele țări, bijuteriile sunt resurse economice care pot fi schimbate sau vândute când e nevoie de bani în gospodărie. În unele țări și vacile sunt un fel de economisire. La nivel local, economiile și oportunitățile de creditare sunt resurse economice. Discuțiile despre resursele economice oferă adesea contextul necesar pentru celelalte categorii, deoarece oamenii vor începe în mod firesc să le dezbată.

RESURSE NATURALE

Acestea includ pădurile, râurile, pășunile și fructele sălbatice. Discuțiile ar trebui să dezvăluie dacă aceste resurse există în zonă și cine are acces la ele. Tendințele de calitate și disponibilitate, cum ar fi despăduririle sau modificarea șanțurilor de evacuare a apelor ar trebui evaluate.

RESURSE CONSTRUITE

Resursele construite sunt cele fabricate de om. Acestea includ infrastructura de bază precum casele, drumurile, școlile, spitalele, cablurile de electricitate și fântânile. Acestea includ, de asemenea, unelte și echipamente folosite de oameni pentru productivitate, ca de exemplu plugul. Adesea, infrastructura este controlată direct de conducerea locală, în timp ce uneltele și echipamentele sunt proprietate privată.

RESURSE INDIVIDUALE

Acestea includ abilitățile oamenilor, cunoștințele, abilitatea de a lucra și sănătatea fizică. Mărimea gospodăriei poate influența aceste resurse. De exemplu, o gospodărie cu mulți copii mici dispune de mai puțini adulți capabili de lucru din cauza reponsabilităților legate de creșterea copiilor. Adesea, oamenii își folosesc resursele individuale pentru a utiliza cel mai bine resursele din alte categorii. De exemplu, oamenii pot avea cunoștințe tradiționale despre metodele de agricultură sau despre plantele sălbatice comestibile, ceea ce sporește utilizarea resurselor construite sau naturale. Oamenii au propriile credințe spirituale care pot afecta vulnerabilitatea și capabilitatea lor sau a altora.

ROOTS 9

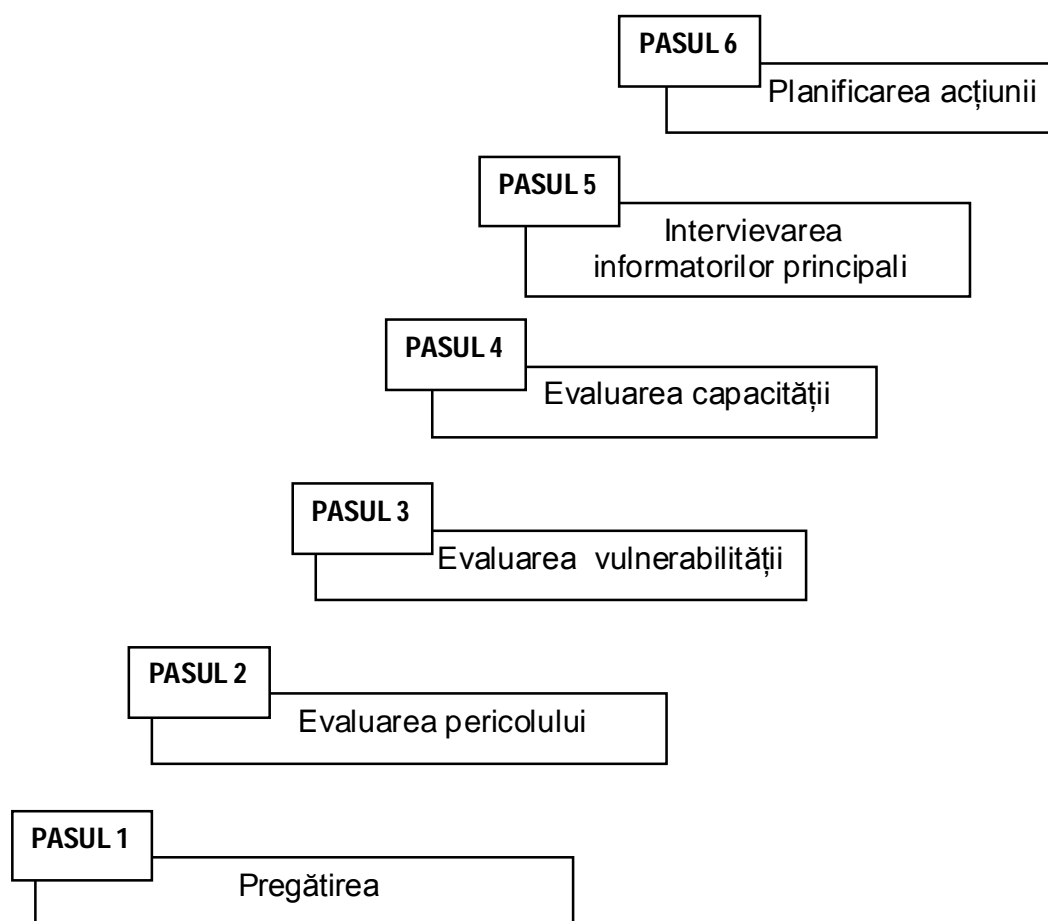
REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

**RESURSE
SOCIALE**

Acestea constă în relațiile și rețelele care există în interiorul comunității și cu oameni din afară. Acestea au o influență mare asupra nivelurilor de vulnerabilitate și capacitate, dar sunt adesea neglijate. Familia extinsă este o resursă importantă în această categorie, urmată de chestiuni de conducere și abilitatea de a rezolva neînțelegerile. Apartenența la o rețea poate extinde capacitatea individului de a ajunge la informații, precum o cooperativă a fermierilor ce oferă acces la detalii privind prețurile de pe piață. Relațiile bune pot duce la cooperare și împărtășirea resurselor.

Resursele sociale pot contribui la bunăstarea oamenilor prin întărirea identității, mândriei și simțului de apartenență. Însă, excluderea dintr-un grup poate crea o puternică presiune ce afectează gradul de vulnerabilitate. Credințele spirituale ale indivizilor le pot afecta relațiile.

Secțiunea 4 Cei șase pași ai evaluării participative a riscului de dezastre

PADR este un proces din șase pași. Pregătirea trebuie să fie întotdeauna prima. Evaluarea vulnerabilității se poate face doar după evaluarea pericolului întrucât vulnerabilitatea oamenilor este legată de un anumit pericol. Planificarea acțiunii trebuie să fie ultima, după ce toți ceilalți pași au fost parcurși. Totuși, între aceste limite pașii pot fi parcurși și altfel. De exemplu, grupurile de discuții ar putea găsi folosite dezbaterile capacităților în același timp cu vulnerabilitatea decât mai târziu. Intervievarea informatorilor principali se poate face în orice moment al procesului.

Scopul PADR este ca participanții (localnicii, echipa de intermediere și informatorii-cheie) să:

- Înțeleagă riscurile cărora le sunt expuși localnicii și cauzele vulnerabilității lor
- Înțeleagă capacitățile locale
- Identifice activitățile ce vor fi desfășurate pentru a reduce riscul de dezastre.

PASUL 1

Pregătirea

Înainte de a începe procesul de evaluare, echipa de intermediere trebuie să facă următoarele:

- 1 Să se întâlnească cu liderii comunității și ai bisericii
- 2 Să se pregătească pentru munca de teren
- 3 Să învețe și să exerseze instrumentele participative
- 4 Să facă pregătirile practice
- 5 Să prezinte PADR comunității

1 Întâlnirea cu liderii comunității și ai bisericii

Planul pentru efectuarea PADR trebuie întocmit prin consultarea comunității, și în special a conducătorilor acesteia. Înțelegerea și însușirea procesului de către aceștia este foarte importantă pentru succesul acestuia și pentru rezultatele viitoare. De asemenea, este foarte importantă obținerea unui sprijin substanțial din partea guvernului. De aceea, ar fi potrivit/oportun ca oficialitățile din guvernare să fie implicate în acest stadiu al procesului, precum și în alte stadii potrivite pe parcursul procesului.

Stabiliți o întâlnire cu liderii comunității și ai bisericii. Întâlnirea trebuie să cuprindă:

- **PREZENTĂRI** Liderii comunității, liderii bisericii și echipa de intermediere trebuie să se prezinte
- **SCOP** Explicați ce poate oferi Evaluarea localnicilor în privința ajutorării lor pentru reducerea riscurilor. Explicați pe scurt ce implică procesul și explicați relația dintre pericol și vulnerabilitate. Subliniați că procesul implică atât evaluare, cât și acțiune. Cereți permisiunea pentru a desfășura această activitate în zonă și pentru a avea acces la diferite grupuri.
- **AFLAȚI** câteva informații generale despre comunitate:
 - **Istorie** Când s-a format comunitatea? Ce evenimente și schimbări importante au avut loc?
 - **Mijloace de subzistență** Ce activități economice se desfășoară la nivel local și cum s-au schimbat acestea în timp?
 - **Populație** Ce populație are comunitatea? Este în creștere sau descreștere? Există migrare?
 - **Bogat și sărac** Cum ar defini localnicii termenii de "bogat" și "sărac"?
 - **Pericole și dezastre** Pericolele și caracteristicile lor s-au schimbat de-a lungul timpului?
 - **Vulnerabilitate** Cine sunt cei mai nevoiași, în special pe timp de criză? De ce suferă mai mult decât alții?
 - **Conducere** Întrebați despre rolul liderilor comunității, liderilor bisericii, sistemul local de conducere și felul în care se iau deciziile.
 - **Plimbare** Dacă este timp suficient, ar fi util ca liderii comunității și cei ai bisericii să ducă echipa de intermediere la o plimbare în zona locală, reliefând aspectele importante.

ROOTS 9 REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

- Dacă liderii își dau acordul pentru efectuarea PADR în comunitate, rugați-i să identifice persoane care ar putea forma grupuri de discuții. Rugați-i să identifice informatori-cheie.
- Împreună cu liderii comunității și ai bisericii întocmiți o schiță de program pentru PADR. Programul trebuie să includă toți cei șase pași. Ete important ca fiecare pas să aibă timp suficient atât pentru culegerea de informații, cât și pentru analiză. Aproximativ jumătate din timp trebuie utilizat pentru analiză, ceea ce include discuțiile și clasificarea constatărilor în funcție de prioritate.

Asigurați-vă că orice factor ce poate limita disponibilitatea localnicilor este luat în calcul, precum:

- Zilele de târg
- Sărbătorile
- Vremea (cum ar fi strângerea recoltelor înainte de vremea rea)
- Alegerile
- Nesiguranța.

Durata necesară efectuării unui PADR variază în funcție de context, mărimea echipei de intermediere, structura comunității și numărul grupurilor de discuții.

Pentru a-i pregăti pe membrii bisericii pentru Evaluare, liderii bisericii ar putea să-i încurajeze pe membrii acesteia să parcurgă studiile bibliei de la pagina 8.

2 Pregătirea pentru munca de teren

Identificarea grupurilor de discuții Vulnerabilitățile și capacitățile variază între diferitele grupuri din aceeași comunitate. Chiar în interiorul grupului, indivizii suferă de diferite tipuri de vulnerabilitate și au capacități diferite. De aceea, percepția riscului de dezastre variază. Totuși, nu este deloc practică întâlnirea cu fiecare persoană din zonă. Cea mai bună soluție este întrunirea cu anumiți oameni în grupuri de interese. Aceste grupuri de interese constau din membrii au comunității cu caracteristici asemănătoare.

Când stabiliți grupurile de interese, gândiți-vă cum pot fi afectate de dezastru diferitele categorii de localnici. Liderii comunității pot ajuta prin identificarea anumitor persoane care se pot alătura grupurilor de interese. Grupurile pot fi formate din:

- Femei
- Bărbați
- Persoane mai în vârstă
- Tineri
- Grupuri precum comitetele de utilizatori de apă, grupurile de auto-ajutorare sau grupurile religioase
- Grupuri pe mijloace de subsistență ca fermierii sau agricultorii. Acestea pot fi împărțite mai departe în grupuri înstărite și grupuri mai puțin înstărite
- Persoane dintr-un anumit mediu social, de exemplu conform castelor sau claselor sociale.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Mărimea fiecărui grup trebuie planificată cu grijă. Zece sau douăsprezece persoane per grup oferă o bună reprezentare a concepțiilor localnicilor. Într-un grup mai mare e mai dificilă menținerea atenției. Locația întâlnirilor necesită o planificare atentă. Cele mai bune sunt locurile liniștite, unde nu există posibilitatea întreruperii întâlnirii. Un cadru bun ar fi o biserică sau un centru cultural local. Un grup de discuții format din femei ar putea să se întâlnească lângă o fântână, unde se discută adesea, în absența bărbaților.

În timpul acestor întâlniri se poate observa că unii oameni trebuie intervievați separat. De exemplu, unii ar putea avea mai multe de oferit decât se poate dezvălui în timpul unei discuții de grup. O persoană cu dizabilități ar putea fi incapabil să participe la întâlnirile de grup sau i s-ar putea restricționa accesul, dar ar putea avea idei valoroase de împărtășit.

Aveți în vedere potențialii informatori-cheie

Pentru o înțelegere completă a vulnerabilității și capacităților, sunt necesare discuțiile cu indivizii care au o perspectivă, un nivel de cunoștințe sau o percepție diferită față de majoritate. Aceștia pot fi din afara comunității sau ocupă poziții de conducere și au influență. E posibil ca liderii comunității să fi identificați câțiva din acești informatori. Alți informatori-cheie pot fi identificați mai târziu prin grupurile de discuții din timpul evaluării vulnerabilității. Este important să fi discutat deja cu informatorii-cheie înainte de a planifica acțiunea din PASUL 6. Intervievarea informatorilor-cheie poate avea loc după evaluarea vulnerabilității și a capacității, sau între aceste etape. Informatori-cheie pot fi:

- Reprezentanții locali ai guvernului
- Proprietarii de terenuri
- Angajatorii
- Alți lideri ai comunității din zonă
- Liderii religioși
- Profesorii
- Personalul medical (medici sau asistenți)
- Agricultori sau fermieri angajați de guvern
- ONGurile din zonă
- Personalul ONU din zonă.

Programare

Este importantă aflarea disponibilității oamenilor înainte de a cădea de acord asupra unui orar detaliat. Liderii comunității vor fi participat la întocmirea unei schițe de orar. Verificarea schiței împreună cu câțiva localnici ar putea fi de folos, în special pentru a verifica dacă rutina lor zilnică și programul de lucru nu afectează abilitatea de a participa la Evaluare. Întâlnirile de grup pentru fiecare pas al Evaluării durează două-trei ore. Însă, timpul necesar pentru parcurgerea fiecărui pas crește adesea, pe măsură ce membrii devin mai interesați de și mai entuziași în privința procesului.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Pregătirea întrebărilor

GRUPURILE DE DISCUȚII Înaintea întâlnirilor de grup, este bine să fie pregătite întrebări etalon, după modelul PADR. La Secțiunea 4, Pasul 3 sunt date exemple de întrebări. Acestea trebuie folosite ca idei pentru discuții, și nu pentru interviuri rigide, lipsite de flexibilitate. Întrebările trebuie adaptate în funcție de grupurile – țintă, întrucât grupurile diferite au interese și experiențe diferite. Intermediatorul trebuie să se inspire din aceste perspective și viziuni.

INFORMATORII-CHEIE Înainte de întâlnirea cu informatorii este necesară o pregătire atentă. Este obișnuit să pregătiți întrebări înainte de întâlnire. La pagina 54 sunt date exemple de întrebări, însă acestea trebuie adaptate și bazate pe concluziile din grupurile de discuții.

Scopul întâlnirilor este o mai bună înțelegere a perspectivelor informatorilor-cheie asupra vulnerabilității și capacităților față de un anume pericol. Fiți conștienți de faptul că unii informatori-cheie pot acționa ca niște “presiuni” prin crearea de condiții vulnerabile. În acest caz cooperarea lor este importantă, fiind necesară pentru reducerea riscurilor de dezastre pe termen lung.

3 Învățați și exersați instrumentele participative

Succesul PADR în calea spre reducerea riscurilor de dezastre depinde foarte mult de angajament localnicilor în dezvoltarea și inițierea acțiunii. Utilizarea corectă a uneltelor participative va ajuta la atingerea acestui scop, deoarece va exista învățare împărtășită și dezvoltare. Intermediatorii trebuie să aloce timp pentru a învăța, a adapta și a exersa uneltele participative. Decideți cu atenție ce unelte să folosiți pentru diferiții pași ai procesului. Găsiți sugestii la pagina 32.

Intermediatorul trebuie să introducă uneltele de lucru pe grupuri, însă membrii grupului trebuie să fie responsabili cu derularea activității. Uneltele pot duce la rezultate foarte diferite dacă sunt utilizate pe grupuri separate, de exemplu în funcție de vârstă, sex, ocupație sau etnie.

STUDIU DE CAZ
Desenarea hărților de pericole în Indonezia

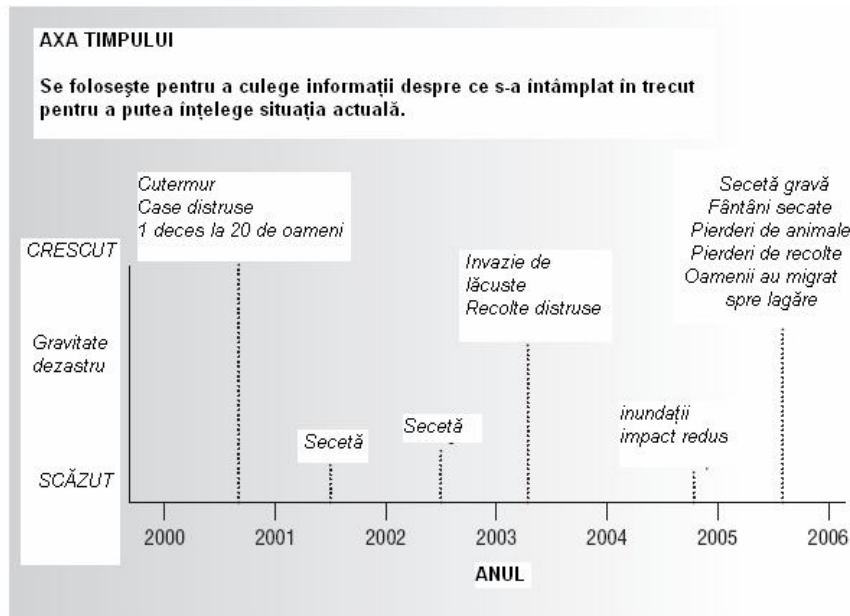
În Banda Aceh, Indonezia, în urma dezastrului provocat de tsunami, trei grupuri de discuții diferite au desenat hărți de risc ale zonei în care locuiesc. Numai femeile au desenat magazine, doar bărbații au desenat locația unui depozit și numai copiii au desenat terenurile de joacă. Acest lucru demonstrează că oamenii cu caracteristici diferite au perspective diferite asupra lucrurilor pe care le consideră importante.

Photo: Paul Venton

Hartă desenată de femei în Banda Aceh

Câteva unele participative ce pot fi de folos în PADR...

TEATRU

Puteți să le cereți localnicilor să redea o situație de dezastru, arătând cine e afectat și ce e distrus. Ar putea arăta cum se pregătesc localnicii pentru și cum răspund la anumite pericole.

CÂNTECE POPULARE, POVEȘTI, POEZI

Acestea pot revela cunoștințe locale, credințe și obiceiuri.

DESENAREA DE HĂRȚI

Acest lucru implică desenarea principalelor trăsături și puncte de reper din zonă. Aceasta poate include case și facilități ale comunității vulnerabile la anumite pericole, precum și locația resurselor cheie în caz de urgență. Hărțile pot fi desenate pe pământ, folosind bețe, frunze și pietre, cu creta pe o tablă sau cu pixuri sau creioane pe o coală sau bucată mare de hârtie.

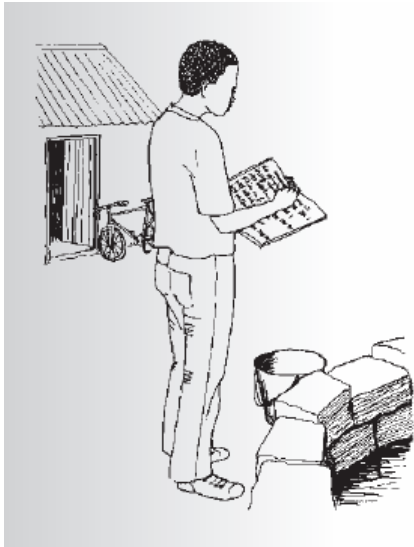
CLASIFICAREA

Această unealtă evaluează percepția oamenilor asupra riscurilor și îi ajută să-și înțeleagă prioritățile. O modalitate de a face acest exercițiu este prin a scrie sau a desena riscurile pe pungi separate de hârtie. Dați-i fiecărei persoane 6 semințe, pietre sau capace de sticlă ca măsură. Pe rând, fiecare persoană își pune măsurile în pungile pe care le consideră importante, în funcție de propriile priorități. Trei măsuri reprezintă prioritatea numărul unu, două pentru cea de-a doua și una pentru cea de-a treia. Apoi se numără măsurile din fiecare pungă și se anunță rezultatele.

O altă metodă de clasificare a priorităților este prin a scrie sau a desena riscurile pe cartonașe și de a ruga grupul să le pună în ordinea priorității, poziționând prioritatea deasupra celorlalte cartonașe.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

PLIMBAREA

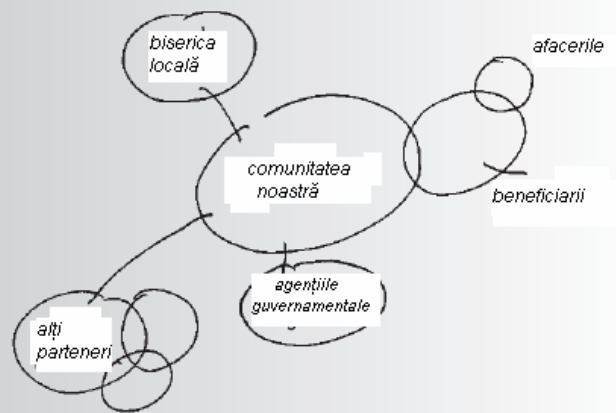
Aceasta este o plimbare planificată prin zona locală pentru a explora diferitele întrebări ale pământului (activități economice, agricultură, spații deschise, locuințe) în timp ce se iau notițe, se fac poze și se pun întrebări.

OBSERVAREA DIRECTĂ

Prin observarea oamenilor și a relațiilor, a obiectelor, structurilor, evenimentelor și proceselor putem începe să dezvoltăm o imagine a problemelor comunității.

DIAGRAMA VENN

Aceasta ilustrează organizațiile și persoanele importante din zonă și relațiile dintre acestea.

CALENDARUL ANOTIMPURILOR

Acesta ilustrează când se desfășoară activitățile agricole, sărbătorile și alte evenimente importante. Pericolele pot fi adăuga tabelului pentru a sublinia care activități vor fi afectate.

		Jan	Feb	Mar	April	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec
PERICOLE	INUNDAȚII							█	█				
	EROZIUNEA SOLULUI						█	█	█				
	MALARIA								█	█	█		
ACTIVITĂȚI	CULTIVAREA OREZULUI	█	█	█	█		█	█	█	█	█		█
	MIGRAȚIA							█	█				
	MEȘTEȘUGURILE		█	█									

ROOTS 9 REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Tabelul de mai jos ilustrează care unelte participative se potrivesc cel mai bine fiecărui tip de evaluare. Pentru fiecare evaluare, membrii echipei de intermediere trebuie să selecteze uneltele pe baza informațiilor necesare, nivelului de alfabetizare a grupului și a îndemnării și experienței intermediatorului.

Unelte participative utile pe tip de evaluare	EVALUAREA PERICOLELOR	EVALUAREA VULNERABILITĂȚII ȘI A CAPACITĂȚII
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hărți de pericole ▪ Clasificare ▪ Calendar al anotimpurilor ▪ Axa timpului ▪ Harta istorică 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hărți de risc (hărți de pericole ce ilustrează și "elementele supuse riscului") ▪ Plimbare ▪ Calendar al anotimpurilor ▪ Axa timpului ▪ Diagrama Venn ▪ Cântece populare, povești , poezii ▪ teatru

4 Faceți pregătirile practice

Problemele de luat în vedere includ:

- Pregătirile de călătorie – cine, unde, când și cum?
- Mâncare și băutură – sunt necesare răcoritoarele pentru participanții la grupurile de discuții?
- Resursele pentru echipa de intermediari, precum întrebări etalon, carnețele, creioane sau pixuri și aparate foto/video.
- Resurse necesare pentru exercițiile participative – coli mari de hârtie, pixuri, cretă sau resurse naturale (precum bețele sau pietrele) și ajutor pentru teatru.

5 Prezențați PADR comunității

Înainte de a efectua evaluarea, este importantă organizarea unei ședințe în comunitate pentru a explica ce este PADR și ce implică acest proces. Încercați să-i implicați pe liderii comunității în prezentarea PADR pentru a încuraja însușirea de către comunitate. Explicați relația dintre pericol și vulnerabilitate.

Această întâlnire ar putea avea ca scop invitarea oamenilor să se alăture grupurilor de lucru și să discute despre momentul potrivit pentru întâlniri. Totuși, liderii comunității ar putea prefera să aleagă ei participanții. Într-o asemenea situație, asigurați-vă că membrii grupului de discuție nu au fost aleși din cauza unor preferințe.

Așteptările trebuie discutate cu localnicii, pentru ca aceștia să nu se aștepte la lucruri ce nu pot fi oferite. Însă, este foarte important să nu descurajați visele. Oamenii au nevoie să creadă că va exista o diferență, însă trebuie să fie realiști în privința timpului și a resurselor ce pot fi alocate pentru a atinge aceste țeluri.

Evaluarea pericolelor

Nivelul și tipul de vulnerabilitate diferă în funcție de pericol. Primul pas practic al PADR este descoperirea pericolului sau pericolelor cărora le sunt expuși oamenii.

<p>Ce sunt pericolele? Notițe pentru intermediator</p>	<p>Pericolele pot fi naturale sau provocate de om. De exemplu, conflictele (pericole provocate de om) pot contribui la impactul secetei (pericol natural), dacă fermierii nu își pot deplasa animalele în siguranță către zonele de pășunat.</p> <p>Pericolele naturale includ:</p> <p>PERICOLE LEGATE DE VREME</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ inundația (de râuri sau de coastă), cu posibile alunecări de teren și eroziune ▪ seceta, cu posibile eroziuni ale solului ▪ ciclonii (Oceanul Indian/Golful Bengalez) sau taifunurile (Oceanul Pacific), cu posibile valuri uriașe (valuri mari suflate de vânt spre continent), inundații și alunecări de teren ▪ furtunile cu grindină ▪ înghețul <p>PERICOLE LEGATE DE PĂMÂNT</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cutremurele, cu posibile tsunami, alunecări de teren și incendii ▪ vulcanii ▪ alunecările de teren ▪ eroziunea solului <p>ALTELE</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ incendiile ▪ invaziile de dăunători ▪ bolile (precum diareea, holera, malaria și HIV) 	<p>Pericolele provocate de om pot afecta comunități întregi sau gospodării individuale. Acestea includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ accidentele tehnologice (precum deversările chimice și poluarea) ▪ evacuările (în special locuitorii din cartierele sărace, refugiații și oamenii dislocați pe plan intern) ▪ răpirile (în special copii, fete tinere și femei) ▪ revoltele ▪ schimbările globale de prețuri, ce pot afecta întreaga comunitate dacă toți membrii acesteia cultivă și încercă să vândă aceleași recolte <p>În unele locuri, un pericol poate fi evident. De exemplu, în Bangladesh inundațiile sunt frecvente. Deoarece inundațiile se produc anual, toți locuitorii din regiune știu că inundație e un pericol. În alte situații, pericolele pot fi mai puțin evidente. De exemplu, oamenii sunt mai puțin conștienți că pot fi afectați de un cutermur sau un tsunami deoarece acestea se produc cu o frecvență mai redusă. Aceste fenomene pot să nu se producă deloc pe parcursul vieții unui om. Aceste feluri de pericole sunt destul de rare, însă atunci când produc dezastre, acestea pot avea consecințe devastatoare. HIV este un pericol ce poate fi mai puțin evident deoarece adesea este resimțit la nivel individual. Acesta devine un dezastru cu un început lent, trecând ani până devine SIDA, ducând la moarte.</p>
---	---	--

ROOTS 9 Activități	<p>REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizați întâlniri pe grupuri de interese. 2. Întrebați grupurile de interese ce pericole afectează zone locală. 3. Cereți grupurile să clasifice pericolele după mărimea impactului potențial (vezi mai jos). 4. Cereți grupurilor să evalueze pericolele (vezi mai jos). 5. Redactați informațiile culese de la grupurile de interese și copiați constatările pe o versiune mărită a modelului presiune care poate fi expus în comunitate. Asigurați-vă că problemele sensibile, cum ar fi referirea la anumiți oameni, să nu fie incluse.
Unelte	Uneltele participative importante pentru activitățile 2-4 includ: harta de pericole, calendarul anotimpurilor, axa timpului, clasificarea.
Clasificarea pericolelor după prioritate	<p>Dacă localnicii sunt expuși mai multor tipuri de pericole, este necesar ca acestea să fie clasificate în funcție de amenințare. Localnicii trebuie să decidă cum să definească gravitatea pericolelor. De exemplu, moartea și rănierea pot fi văzute ca fiind mai grave decât pierderea bunurilor.</p> <p>Apoi trebuie efectuat un PADR pentru pericolul considerat prioritar. Dacă există mai multe pericole considerate foarte importante, atunci fiecare trebuie tratat în parte.</p> <p><i>NOTĂ:</i> Atunci când conflictul violent este considerat un pericol prioritar, fie pentru că există conflicte în zona locală, fie pentru că există potențial pentru conflict, procesul PADR trebuie utilizat cu precauție (vezi Secțiunea 5.2). În cazuri extreme, ar putea fi mai indicată conlucrarea cu localnicii pentru rezolvarea conflictului. Cartea ROOTS <i>“Stabilirea păcii în comunitățile noastre”</i> ar putea fi de folos.</p>
Evaluarea pericolelor	<p>Evaluarea pericolelor presupune examinarea felului și desfășurării fiecărui pericol. Luați în considerare:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ISTORIA (cum au fost afectați oamenii de pericol în trecut) <ul style="list-style-type: none"> • Pericolul face parte din viața obișnuită sau este rar? • Când s-a produs ultimul dezastru? • Când s-a produs cel mai mare dezastru? • Pericolul se înrăutățește, se îmbunătățește sau rămâne la fel? Nu uitați că schimbările climatice pot altera caracteristicile pericolelor legate de vreme. ▪ FRECVENȚA (pentru a descoperi probabilitatea ca pericolul să apară) <ul style="list-style-type: none"> • Cât de des apare pericolul? • Este mai mult sau mai puțin frecvent ca în trecut? ▪ VITEZA DECLANȘĂRII (pentru a afla câtă avertizare este înaintea apariției pericolului) <ul style="list-style-type: none"> • Cât de repede apare pericolul? • Ce semne de avertizare există? • Cum definesc oamenii momentul în care un pericol devine amenințător? (ca atunci când nivelul apei atinge o anumită

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

cotă)

- **LOCALIZAREA** (pentru a afla dimensiunea zonei supuse pericolului)
 - Care zone sunt supuse pericolului?
- **DURATA** (pentru a afla cât timp e posibil să dureze pericolul)
 - Cât timp durează pericolul?
- **GRAVITATEA** (pentru a afla cât de grav poate fi pericolul)
 - Cât poate fi de grav pericolul? De exemplu, adâncimea apei, viteza vântului, scara Richter pentru cutremure.

Aceste informații depind de experiența și amintirile localnicilor. De asemenea, este utilă consultarea experților tehnici și a statisticilor oficiale. Reprezentanții din grupurile de discuții ar putea avea datoria de a culege aceste informații. Echipa de intermediere ar putea ajuta prin culegerea de informații din surse mai îndepărtate precum stații meteorologice, departamente guvernamentale sau universități.

Surse secundare de informații

Unele informații trebuie culese din surse secundare. Acestea includ:

- Statistici ale conducerii locale
- Rapoarte media
- Rapoarte meteorologice
- Rapoarte și evaluări ale ONGurilor
- Rapoarte ale ONU
- Informații culese de Organizații bazate pe comunitate

În procesul de culegere a informațiilor se pot stabili legături cu organizațiile și persoanele ce dețin surse secundare de informații. Unele dintre aceste legături, în special cele cu reprezentanții conducerii locale, pot fi importante mai târziu când se dezvoltă un plan de acțiune pentru reducerea riscurilor de dezastre.

Cereți fiecărui grup să completeze tabelul de mai jos:

Scrieți detaliile în căsuțele de mai jos

PERICOL	
ISTORIE	
FRECVENȚĂ	
VITEZĂ	
LOCALIZARE	
DURATĂ	
GRAVITATE	

ROOTS 9 REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Persoanele din afară pot fi mai conștiente decât însuși localnicii de posibilele pericole, mai ales dacă pericolul este rar și localnicii nu l-au resimțit încă. Dacă situația stă astfel, ar trebui discutat cu localnicii. În plus, persoanele din afară care au cunoștințe privind schimbările climatice pot discuta cu localnicii despre posibilitatea apariției pericolelor legate de vreme, în zonă, în viitor.

EXEMPLU DE EVALUARE DE PERICOLE: Ethiopia	PERICOL	<i>Seceta</i>
	ISTORIE	<i>Perioade obișnuite de secetă de la mijlocul anilor 80</i>
	FRECVENȚĂ	<i>O dată la 5 ani</i>
	VITEZĂ	<i>Semne cu o lună înainte</i>
	LOCALIZARE	<i>Zona locală</i>
	DURATĂ	<i>1-3 ani</i>
	GRAVITATE	<i>Considerat a fi grav, însă nu la fel ca în anii 80. Seceta provoacă moartea și mutarea oamenilor, pierderea animalelor și recoltelor. Mijloacele de subsistență sunt grav afectate.</i>

EXEMPLU DE EVALUARE DE PERICOLE: India	PERICOL	<i>Inundația</i>
	ISTORIE	<i>Inundațiile s-a înrăutățit din anii 70 când s-au construit îndiguri ce reține apa inundațiilor.</i>
	FRECVENȚĂ	<i>Anual</i>
	VITEZĂ	<i>Uneori este aproximativ o săptămână de ploi până când apele se umflă și problema devine gravă, însă adesea totul durează doar câteva ore.</i>
	LOCALIZARE	<i>Marea parte a districtului Dharbanga în Bihar</i>
	DURATĂ	<i>Până la 2 luni</i>
	GRAVITATE	<i>Considerat a fi foarte grav. Inundațiile provoacă pagube în multe case din sat și uneori se îneacă oameni.</i>

Evaluarea vulnerabilității

ATENȚIE Etapele din evaluarea vulnerabilității sunt în ordine recomandată. Este necesară o anumită flexibilitate în abordare. Întrebările din această secțiune sunt doar etaloane și trebuie adaptate după caz pentru diversele grupuri de discuții și în funcție de probleme din comunitate.

Când apare un pericol, elementele supuse riscului precum oamenii, recoltele, clădirile și serviciile pot fi pierdute, deteriorate sau întrerupte. În mod normal aceste elemente sunt identificate după producerea unui dezastru, în cadrul unei "evaluări de pagube și necesități". Acțiunea întreprinsă este distribuirea de ajutoare pentru a satisface nevoile imediate. Această acțiune nu tratează motivele care au dus la dezastru. Astfel, comunitatea afectată poate fi lovită de un alt dezastru în viitor la apariția aceluiași pericol sau a altuia diferit.

O evaluare a necesităților după un dezastru caută efectele imediate ale dezastrului asupra elementelor din comunitate. Însă, o evaluare a vulnerabilității tratează potențialul elementelor de a fi expuse riscurilor. Prin acționarea asupra acestui fel de informații este posibilă în primul rând reducerea riscurilor de producere a dezastrelor.

Evaluarea vulnerabilității implică tratarea următoarelor:

- **ELEMENTELE SUPUSE RISCURILOR** pentru a stabili **care** ar putea fi impactul pericolului (în mare parte informații factuale, bazate pe experiențele din trecut ale oamenilor)
- **CONDIȚIILE VULNERABILE** pentru a stabili **de ce** elementele sunt supuse riscurilor
- **PRESIUNILE** pentru a stabili **cine** creează condițiile vulnerabile și **cum** face acest lucru
- **CAUZELE DE BAZĂ** pentru a stabili **de ce** condițiile vulnerabile sunt create sau ignorate de presiuni
- **CONTEXTUL SPIRITUAL** pentru a analiza ce credințe încurajează, ignoră sau pun la îndoială vulnerabilitatea și cauzele ei.

Fiecare din cele **cinci categorii de analiză** (vezi pg.25) este utilizată pentru ca grupul de discuții să înțeleagă în detaliu vulnerabilitatea.

Țineți cont de faptul că ce este considerată vulnerabilitate într-o categorie de analiză, poate fi considerată capacitate într-o altă categorie. De asemenea, opiniile legate de ceea ce este vulnerabilitatea și ce este capacitatea pot varia de la un grup la altul. De exemplu, migrarea bărbaților în căutare de lucru în perioadele de criză poate fi percepută de femei ca o vulnerabilitate socială ce ar putea determina și răspândirea HIV. Însă, bărbații pot vedea migrarea ca pe o capacitate economică.

Modul cel mai logic de a face o evaluare este prin abordarea unei categorii de analiză cu ajutorul tabelului din pagina 40. Este utilă bifarea căsuțelor pe măsură de evaluarea se derulează pentru ca nimic să nu fie omis. În realitate, căsuțele tabelului pot fi bifate într-o ordine oarecare, în funcție de evoluția discuțiilor pe grupuri.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

		Elemente supuse riscurilor	Condiții vulnerabile	Presiuni	Cauze de bază
CATEGORIA DE ANALIZĂ	Resurse economice				
	Resurse naturale				
	Resurse construite				
	Resurse individuale				
	Resurse sociale				

NOTĂ: Conflictul poate fi identificat ca un factor principal ce influențează vulnerabilitatea la pericole. De exemplu, oamenii strămutați din cauza conflictelor pot fi mai vulnerabili la HIV. Dacă zona locală este relativ sigură, ar putea fi potrivit să se continue procesul PADR. Însă, dacă există nesiguranță sau singura cale de tratare a vulnerabilității este încetarea conflictului, fiți precauți în utilizarea PADR (vezi Secțiunea 5.2). La pasul de planificare a acțiunii se poate decide că singura soluție de reducere semnificativă a vulnerabilității este aplanarea conflictului.

Activități

1. Organizați întâlniri pe grupuri de interese.
2. Alegeți un pericol prioritar.
3. Explicați grupului diferitele niveluri de vulnerabilitate, de la elementele supuse riscurilor la cauzele de bază.
4. Alegeți o categorie de analiză.
5. Puneți-i grupului câteva întrebări generale legate de categoria de analiză pentru respectivul pericol (vezi mai jos).
6. Parcurgeți tabelul pentru respectiva categorie de analiză de la stânga la dreapta, punând întrebări relevante pe măsură ce tabelul se completează.
7. Identificați care este vulnerabilitatea cea mai îngrijorătoare pentru fiecare grup de discuții.
8. Repetați activitățile 4-7 pentru celelalte categorii de analiză.
9. Dacă există un alt pericol foarte important, repetați activitățile 4-8, cu alte tabele.
10. Adăugați constatările fiecărui grup de discuții pe varianta mărită a modelului presiune afișat în comunitate. Asigurați-vă că problemele sensibile, cum ar fi referirea la anumiți oameni, să nu fie incluse.
11. Gândiți-vă la intervierea informatorilor principali în acest moment, dacă este oportun (vezi pg. 54).

Unelte

Uneltele pentru diferitele categorii de analiză includ:

- **RESURSE ECONOMICE** calendarul anotimpurilor
- **RESURSE NATURALE** harta de riscuri, plimbarea
- **RESURSE CONSTRUIE** harta de riscuri, plimbarea
- **RESURSE INDIVIDUALE** harta de riscuri
- **RESURSE SOCIALE** diagrama Venn

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Categoria de analiză

Resurse economice

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI GENERALE

- Care sunt activitățile sezoniere din zonă, și când se desfășoară acestea? (precum activitățile agricole, munci obișnuite, migrare)
- Când este cea mai grea perioadă a anului (probabil când diferitele pericole se îmbină și afectează mijloacele de subzistență ale oamenilor)?
- Care sunt rolurile și responsabilitățile bărbaților, femeilor și copiilor?
- Cât se câștigă din aceste activități?
- Oamenii vând produsele agricole sau aceste sunt doar pentru consumul gospodăresc?
- Oamenii au posibilitatea de a face economii? Pentru ce economisesc ei?
- Oamenii împrumută bani? Ce rată au de plătit?
- Oamenii sunt proprietari de pământuri sau depin de proprietarii de pământ?

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI SPECIFICE

Elemente supuse riscurilor	Condiții vulnerabile	Presiuni	Cauze de bază
CARE este impactul posibil al pericolelor?	DE CE afectează pericolul elementele supuse riscurilor?	CINE creează condițiile vulnerabile? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt create/ignoreate condițiile vulnerabile de presiuni?
<ul style="list-style-type: none"> • Care resurse sau activități economice sunt cele mai afectate de pericol? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce sunt întrerupe activitățile de apariția pericolului? 	Subiecte de gândire: <ul style="list-style-type: none"> • Posibilități de lucru și salarii • Posibilități de creditare și economisire 	<ul style="list-style-type: none"> • Oamenilor li e îngreșește accesul la oportunitățile de lucru? De ce? • Oamenii primesc salarii corecte? De ce nu? • Oamenii au acces la planuri de finanțare? De ce nu? • Împrumuturile se fac în condiții cinștite?
<ul style="list-style-type: none"> • Oamenii sunt forțați să vândă resursele? • Ce se vinde în primul, al doilea, al treilea rând? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce se întâmplă acest lucru? Are cineva de câștigat? 		
<ul style="list-style-type: none"> • Necesitățile de bază (ca mâncarea și apa) ar fi afectate și cât ar dura acest lucru? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce nu pot oamenii să-și satisfacă necesitățile de bază când apare pericolul? 		
<ul style="list-style-type: none"> • Este mai dificil să împrumuți bani pe perioada de criză? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce nu pot oamenii să ia un împrumut? 		
Context Spiritual <ul style="list-style-type: none"> • Cum afectează contextul spiritual resursele economice? • Are biserica vreun rol în sporirea vulnerabilității economice? Dacă da, cum? 			

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Categoria de analiză **Resurse naturale**

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI GENERALE

- Ce resurse naturale utilizează oamenii?
 - Apa potabilă
 - Apa pentru irigații, gătit, spălat, curățat
 - Pământul
 - Copacii pentru produs, material de construcție, umbră, combustibil
 - Combustibil de foc în afară de lemn, ca gunoiul de graj
 - Peștii
 - Mineralele (precum argila, nisipul)
- Cât de importante sunt pentru oameni clima, peisajul și localizarea geografică?

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI SPECIFICE

Elemente supuse riscurilor	Condiții vulnerabile	Presiuni	Cauze de bază
<p>CARE este impactul posibil al pericolelor?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Care dintre resursele naturale sunt afectate de pericol? Cum sunt acestea afectate? 	<p>DE CE afectează pericolul elementele supuse riscurilor?</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ce sunt aceste resurse naturale afectate de pericol? • În cât timp își revin resursele naturale afectate de pericol? • Lipsește vreo resursă naturală? Cum îi afectează pe oameni acest lucru? 	<p>CINE creează condițiile vulnerabile? CUM se face acest lucru?</p> <p>Subiecte de gândire:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Autoritățile locale • Proprietarii de pământuri • Exploatarea forestieră/defrișările • Industria/poluarea • Agricultură (la scară largă) • Creșterea populației 	<p>DE CE sunt create/ignorate condițiile vulnerabile de presiuni?</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ce lipsesc resursele naturale? • De ce nu au oamenii acces la resursele naturale?
<p>Context Spiritual</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cum afectează contextul spiritual resursele naturale? • Are biserica vreun rol în sporirea vulnerabilității legate de resursele naturale? Dacă da, cum? 			

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Categoria de analiză **Resurse construite**

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI GENERALE

- Ce fel de resurse construite de mâna omului există în zona locală? De exemplu, case, fântâni, unelte și echipamente, clădiri ale comunității, mijloace de comunicare (telefoane, drumuri, transport), resurse energetice.

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI SPECIFICE

Elemente supuse riscurilor	Condiții vulnerabile	Presiuni	Cauze de bază
CARE este impactul posibil al pericolelor?	DE CE afectează pericolul elementele supuse riscurilor?	CINE creează condițiile vulnerabile? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt create/ignoreate condițiile vulnerabile de presiuni?
<ul style="list-style-type: none"> • Din ce sunt construite clădirile (precum chirpici, cărămidă)? • Cum afectează pericolul aceste clădiri? • Cum afectează pericolul resursele de apă? • Cum afectează pericolul uneltele și echipamentele? • Cum afectează pericolul clădirile guvernului sau ale comunității? • Cum afectează pericolul căile de comunicare? • Cum afectează pericolul resursele energetice? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce sunt acestea afectate de pericol? 	Subiecte de gândire: <ul style="list-style-type: none"> • Proprietarii de pământuri • Autoritățile locale • Grupuri religioase • Reguli de construcție • Accesul la clădirile comunității 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce nu pot împiedica oamenii • De ce nu oferă ajutor proprietarii de resurse construite și cum ar putea ei ajuta?
Context Spiritual <ul style="list-style-type: none"> • Cum afectează contextul spiritual resursele construite? • Are biserica vreun rol în sporirea vulnerabilității legate de resursele construite? Dacă da, cum? 			

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Categoria de analiză **Resurse individuale**

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI GENERALE

- Ce fel de priceperi, cunoștințe și puncte forte individuale au localnicii?

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI SPECIFICE

Elemente supuse riscurilor	Condiții vulnerabile	Presiuni	Cauze de bază
CARE este impactul posibil al pericolului?	DE CE afectează pericolul elementele supuse riscurilor?	CINE creează condițiile vulnerabile? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt create/ignoreate condițiile vulnerabile de presiuni?
<ul style="list-style-type: none"> • Cine poate fi afectat cel mai tare: <ul style="list-style-type: none"> - Pe timpul existenței pericolului? - După dispariția pericolului? • Ce se întâmplă cu acești oameni (de exemplu, sunt uciși, răniți, afectați de boli, strămutați, traumatizați?) • Ce boli îi afectează pe localnici în urma pericolului? • Cine are cele mai mari șanse să fie afectat de acestea? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce pot fi afectați acești oameni? Luați în considerare: <ul style="list-style-type: none"> - Mobilitatea - Sănătatea - Priceperile - educația și gradul de alfabetizare • Oamenii știu ce să facă în cazul în care apare un pericol? 	Subiecte de gândire: <ul style="list-style-type: none"> • Servicii de sănătate • Serviciile sociale • Educația și instruirea 	Subiecte de gândire: <ul style="list-style-type: none"> • Accesul la sistemul de sănătate • Accesul la planurile de bunăstare socială • Politici educaționale și curriculum
Context Spiritual <ul style="list-style-type: none"> • Cum afectează contextul spiritual resursele individuale? • Are biserica vreun rol în sporirea vulnerabilității individuale? Dacă da, cum? 			

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Categoria de analiză **Resurse sociale**

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI GENERALE

- Ce fel de relații există cu:
 - alte grupuri din comunitate
 - alte comunități
 - angajatori
 - ONGuri
 - Grupări religioase
 - Oameni cu putere și autoritate (precum reprezentanții guvernului)?

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI SPECIFICE

Elemente supuse riscurilor	Condiții vulnerabile	Presiuni	Cauze de bază
CARE este impactul posibil al pericolelor?	DE CE afectează pericolul elementele supuse riscurilor?	CINE creează condițiile vulnerabile? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt create/ignoreate condițiile vulnerabile de presiuni?
<ul style="list-style-type: none"> • Cum se schimbă relația cu diferitele grupuri în perioadele dificile? • Care e consecința acestor schimbări? • Cum se schimbă relațiile dintre bărbați și femei? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce se înrăutățesc unele dintre aceste relații? • Ce se poate face în plus pentru a ajuta? • Există conflicte în perioadele dificile? • Există o lipsă de lideri în perioadele de criză? 	Subiecte de gândire: <ul style="list-style-type: none"> • Autoritățile locale • Conducerea tradițională • Grupurile sociale 	<ul style="list-style-type: none"> • Oamenii au acces la toate grupurile la care doresc să aibă acces? • Câtă influență au oamenii asupra deciziilor luate de lideri în perioade de dezastre?
Context Spiritual <ul style="list-style-type: none"> • Cum afectează contextul spiritual resursele sociale? • Are biserica vreun rol în sporirea vulnerabilității sociale? Dacă da, cum? 			

Clasificarea vulnerabilității în funcție de prioritate

După ce toate punctele vulnerabile au fost identificate, grupurile de discuții trebuie să se reunească pentru a clasifica în funcție de prioritate vulnerabilitatea pe care vor să o trateze. Pot exista diferențe de opinie în interiorul și între grupurile de discuții. Intermediatorul trebuie să ajute grupurile în a ajunge la un consens pentru a identifica vulnerabilitățile prioritare pentru întreaga comunitate. Alți localnici ar putea participa la această întâlnire pentru a înlesni însușirea procesului de către localnici.

După ce prioritățile principale au fost identificate, folosiți unealta de clasificare de la pagina 32 pentru ca fiecare persoană să poată vota pentru propria vulnerabilitate prioritară.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

EXEMPLU DE EVALUARE A VULNERABILITĂȚII: Seceta în Etiopia	Elemente supuse riscurilor	Condiții vulnerabile	Presiuni	Cauze de bază
	CARE este impactul posibil al pericolelor?	DE CE afectează pericolul elementele supuse riscurilor?	CINE creează condițiile vulnerabile? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt create/ignorare condițiile vulnerabile de presiuni?
	<p>RESURSE ECONOMICE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pierderea de recolte • Pierderea de animale • Vânzarea forțată a resurselor <p>RESURSE NATURALE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa apei • Pășuni uscate • Eroziune solului • Lipsa hranei sălbatice <p>RESURSE CONSTRUITE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fântânile puțin adânci seacă <p>RESURSE INDIVIDUALE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Malnutriție crescută • Morbiditate crescută • Mortalitate crescută • Pierderea puterilor • Stres crescut <p>RESURSE SOCIALE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conflicte dese în și între familii • Întreruperea educației • Migrația crescută 	<ul style="list-style-type: none"> • Mijloacele de subzistență depind de agricultura alimentată de ploaie • Sărăcie extremă • Fertilitatea scăzută a solului <ul style="list-style-type: none"> • Ploi puține • Degradarea mediului înconjurător • Lipsa pădurilor <ul style="list-style-type: none"> • Planurile limitate de captarea apei • Lipsa surselor de apă protejate <p><i>Cunoștințe limitate privind:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Administrarea resurselor naturale • Îngrijirea sănătății • Planificarea familială • Structurile și procesele guvernamentale • Drepturile omului • Nivel scăzut de alfabetizare/educație • Lipsa deprinderilor vocaționale <ul style="list-style-type: none"> • Costul educației • Dimensiunea mare a familiei • Competiția pentru resurse • Inegalitatea între sexe • Mulțimea de ceremonii tradiționale • Societate civilă lipsită de putere 	<ul style="list-style-type: none"> • MINISTERUL SĂNĂTĂȚII Măsuri limitate de îngrijire a sănătății • MINISTERUL EDUCAȚIEI Sprijin limitat pentru școlile generale • MINISTERUL AGRICULTURII Sprijin limitat pentru fermieri • BĂTRÂNUL SATULUI Promovarea familiilor numeroase • GUVERNUL NAȚIONAL Politica de dezvoltare și bugetul, proprietatea de pământuri, politica de mediu, strategiile de administrare a dezastrelor și reducerea sărăciei • ORGANIZAȚIA MONDIALĂ A COMERȚULUI Condițiile comerciale • INSTITUȚIILE FINANCIARE INTERNAȚIONALE ajutoare pentru acoperirea datoriilor? • ONGurile Politici și practici de dezvoltare • BISERICA COPTĂ Sărbătorile și ceremoniile reduc numărul de animale 	<ul style="list-style-type: none"> • GUVERNARE POLITICĂ Pământul în proprietatea statului, corupția, lipsa transparenței și responsabilității, lipsa planificării dezvoltării participative, lipsa grijii pentru oamenii săraci, conflictele regionale, sistemele ONU ineficiente • POLITICI ECONOMICE Condiții comerciale defavorabile, valori seculare occidentale, lăcomie • CULTURA Obiceiuri și practici culturale inadecvate
	<p>Context Spiritual</p> <ul style="list-style-type: none"> • Credințe animistice (spiritualiste), cremoniile religioase costisitoare 			

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

PASUL 4

Evaluarea capacității

Evaluarea capacităților trebuie efectuată după evaluarea vulnerabilității, și nu în același timp cu aceasta. Asta deoarece adesea oamenii le este greu și sunt confuzi când trebuie să schimbe constant subiectul discuțiilor de la puncte slabe și probleme (vulnerabilități) la puncte forte și oportunități (capacități). Totuși, există și câteva excepții de la această regulă.

Evaluarea capacităților presupune abordarea următoarelor:

- **ELEMENTELE PROTEJATE** – pentru identificarea elementelor care nu sunt puternic afectate de pericol.
- **CONDIȚIILE SIGURE** – pentru a identifica ce capacități există legate de un pericol. Aceste puncte forte pot deja să fie folosite sau să aibă o utilizare potențială.
- **PRESIUNILE ELIMINATE** – pentru a stabili cine ajută la crearea condițiilor sigure și cum se face acest lucru.
- **CAUZELE DE BAZĂ POZITIVE** – pentru a vedea ce idei politice, principii economice și practici culturale îi sprijină și îi motivează pe cei ce ajută la crearea condițiilor sigure.
- **CONTEXTUL SPIRITUAL** – pentru a analiza felul în care contextul spiritual ajută la creșterea capacităților și reducerea vulnerabilității.

Uneori, capacitățile sunt numite “mecanisme de a face față” sau “strategii de supraviețuire”. Totuși, acești termeni nu sunt întotdeauna pozitivi și sănătoși. De exemplu, o familie poate face față greutăților prin activități criminale, sex pe bani sau vânzarea de copii.

Țineți cont de faptul că oamenii ar putea încerca să-și ascundă punctele forte dacă cred că ar primi mai puțin ajutor din afară după ce le expun. Acest fenomen e întâlnit în special unde s-a dezvoltat dependența de ajutor. Astfel, evaluarea capacităților trebuie strâns legată de “planificarea acțiunii” pentru ca oamenii să aibă un motiv de a-și prezenta punctele forte.

Activități

1. Organizați întâlniri pe grupuri de interese.
2. Explicați grupului ce sunt capacitățile și de ce sunt ele importante.
3. Alegeți un pericol care a fost considerat prioritar pe parcursul evaluării vulnerabilității.
4. Alegeți o categorie de analiză (vezi pg.25).
5. Parcurgeți tabelul pentru respectiva categorie de analiză, de la stânga la dreapta.
6. Repetați activitățile 4-5 pentru celelalte categorii de analiză.
7. Dacă s-a găsit un alt pericol prioritar căruia i s-a dat atenție în evaluarea vulnerabilității, alegeți-l și repetați activitățile 4-6.
8. Adăugați constatările fiecărui grup de discuții pe varianta mărită a modelului eliberare afișat în comunitate, demonstrând cum pot fi folosite aceste puncte forte pentru a depăși vulnerabilitățile.

ROOTS 9

Unelte

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Uneltele pentru diferitele categorii de analiză includ:

- **RESURSE ECONOMICE** calendarul anotimpurilor, axa timpului
- **RESURSE NATURALE** harta de riscuri, plimbarea
- **RESURSE CONSTRUITE** harta de riscuri, plimbarea
- **RESURSE INDIVIDUALE** harta de riscuri
- **RESURSE SOCIALE** diagrama Venn

Categoria de analiză **Resurse economice**

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI SPECIFICE

Elemente protejate	Condiții sigure	Presiuni eliminate	Cauze de bază pozitive
CARE elemente nu sunt puternic afectate de pericol?	CE capacități există care pot ajuta la protejarea elementelor supuse riscului de impactul pericolului?	CINE ajută la crearea condițiilor sigure? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt susținute condițiile sigure?
<ul style="list-style-type: none"> • Care activități sau resurse economice sunt cel mai puțin afectate de pericol? • Care resurse nu se vând niciodată, chiar dacă vremurile sunt foarte grele? • Se pot împrumuta bani într-un mod accesibil, dacă e necesar? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce unele activități și resurse economice nu sunt afectate de pericol? • De ce nu sunt constrânși oamenii să vândă anumite resurse? • Cum pot oamenii să-și satisfacă necesitățile de bază (cum ar fi mâncare și apă) când apare un pericol? • Există rezerve de mâncare sau bani pentru a fi utilizate în vremuri grele? • Nu uitați: unele capacități economice pot fi ilegale (cum ar fi furtul de vaci) sau dăunătoare sănătății (cum ar fi sexul pe bani) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ce organizații sau instituții sunt prezente? (precum OBC, biserica, guvernul) • Cum îi ajută acestea pe localnici în perioadele de criză? (de exemplu, împrumuturi, asigurarea locurilor de muncă, pachete în natură) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ce idei și politici politice sunt de ajutor? • Ce principii economice sunt de ajutor? • Ce activități și credințe culturale sunt de ajutor? • Oamenii au posibilități bune de angajare? Dacă da, de ce? • Oamenii primesc salarii corespunzătoare? • Oamenii au acces la planurile de finanțare? • Împrumuturile de bani se fac în condiții cinstită?
Context Spiritual			
<ul style="list-style-type: none"> • Ce credințe spirituale încurajează reducerea vulnerabilității? • Ce puncte forte are biserica pentru a ajuta la îmbunătățirea capacităților economice? 			

ROOTS 9 **REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE**
 Categoriile de analiză **Resurse naturale**

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI SPECIFICE

Elemente protejate	Condiții sigure	Presiuni eliminate	Cauze de bază pozitive
CARE elemente nu sunt puternic afectate de pericol?	CE capacități există care pot ajuta la protejarea elementelor supuse riscului de impactul pericolului?	CINE ajută la crearea condițiilor sigure? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt susținute condițiile sigure?
<ul style="list-style-type: none"> • Ce resurse naturale nu sunt afectate de pericol? (precum copacii, apa, pășunile, terenurile înalte) 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce resursele naturale nu sunt afectate de pericol? 	<ul style="list-style-type: none"> • Cine e proprietarul sau cine controlează folosirea resurselor naturale în zona locală? 	<ul style="list-style-type: none"> • Ce idei politice sunt de ajutor? • Ce principii economice sunt de ajutor?
<ul style="list-style-type: none"> • Există resurse naturale care beneficiază de pe urma pericol? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce unele resurse naturale beneficiază de pe urma pericolului? • Care resurse naturale se refac repede după pericol? De ce? Sunt acestea protejate? • Sunt resurse naturale ce se folosesc pe timp de criză (precum fructe de pădure, rădăcini, pește)? • Sunt resurse naturale folosite în feluri speciale pentru a-i proteja pe oameni (ca platformele plutitoare din bambus sau plutele din bananier pe timp de inundații)? 	<ul style="list-style-type: none"> • Se acordă acces mai larg la resursele naturale pe timp de criză? 	<ul style="list-style-type: none"> • Ce activități și credințe culturale sunt de ajutor?
Context Spiritual <ul style="list-style-type: none"> • Ce credințe spirituale încurajează reducerea vulnerabilității? • Ce puncte forte are biserica pentru a ajuta la îmbunătățirea capacităților naturale? 			

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Categoria de analiză **Resurse construite**

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI SPECIFICE

Elemente protejate	Condiții sigure	Presiuni eliminate	Cauze de bază pozitive
CARE elemente nu sunt puternic afectate de pericol?	CE capacități există care pot ajuta la protejarea elementelor supuse riscului de impactul pericolului?	CINE ajută la crearea condițiilor sigure? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt susținute condițiile sigure?
<ul style="list-style-type: none"> • Care clădiri nu sunt afectate de pericol? • Resursele de apă sunt protejate de pericol? • Unelte și echipamentele sunt protejate de pericol? • Clădirile guvernului sau ale comunității sunt protejate de pericol? • Mijloacele de comunicare sunt protejate de pericol? • Resursele energetice sunt protejate de pericol? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce elementele construite nu sunt afectate de pericol? • Cum sunt protejate de pericol elementele construite? • Clădirile au utilizări speciale (ca pentru depozitare, adăpost): <ul style="list-style-type: none"> - înainte de pericol? - pe timpul pericolului? - după dispariția pericolului? • Oamenii sunt în stare să apere clădirile (prin construirea de platforme pentru casele construite în zonele ușor inundabile)? • Au oamenii mijloace de transport alternative dacă drumurile sunt distruse? • Au oamenii surse alternative de alimentare cu curent dacă se taie alimentarea cu curent electric? 	<ul style="list-style-type: none"> • Cine e proprietarul sau cine controlează utilizarea clădirilor sigure pe timp de criză? • Cine e proprietarul sau cine controlează utilizarea vehiculelor sau bărcilor? • Cine are acces la telefon sau radio? • Oamenii săraci au acces cu ușurință la clădirile sigure în timp de criză? • Oamenii săraci au acces la transport și mijloace de comunicare în timp de criză? 	<ul style="list-style-type: none"> • Ce idei politice sunt de ajutor? • Ce principii economice sunt de ajutor? • Ce activități și credințe culturale sunt de ajutor?
Context Spiritual <ul style="list-style-type: none"> • Ce credințe spirituale încurajează reducerea vulnerabilității? • Ce puncte forte are biserica pentru a ajuta la îmbunătățirea capacităților construite? 			

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Categoria de analiză **Resurse individuale**

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI SPECIFICE

Elemente protejate	Condiții sigure	Presiuni eliminate	Cauze de bază pozitive
CARE elemente nu sunt puternic afectate de pericol?	CE capacități există care pot ajuta la protejarea elementelor supuse riscului de impactul pericolului?	CINE ajută la crearea condițiilor sigure? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt susținute condițiile sigure?
<ul style="list-style-type: none"> • Cine este cel mai puțin afectat: <ul style="list-style-type: none"> - pe timpul pericolului? - după dispariția pericolului? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce sunt acești oameni cel mai puțin afectați? Luați în considerare: <ul style="list-style-type: none"> - Mobilitatea - Sănătatea - Priceperile - educația și gradul de alfabetizare <ul style="list-style-type: none"> - știința tradițională • Anumiți oameni au cunoștințe specifice legate de ce trebuie făcut atunci când apare un pericol (precum vârstnicii)? • Sunt persoane care adoptă responsabilități speciale pentru a-i ajuta pe alții pe timp de criză? 	<ul style="list-style-type: none"> • Cine are cunoștințele/deprinderile necesare pentru a face față dezastrelor? • Cum se transmit cunoștințele și deprinderile celorlalți? • Există un sistem de transmitere a mesajelor de avertizare? 	<ul style="list-style-type: none"> • Ce idei politice sunt de ajutor? • Ce principii economice sunt de ajutor? • Ce activități și credințe culturale sunt de ajutor?
Context Spiritual <ul style="list-style-type: none"> • Ce credințe spirituale încurajează reducerea vulnerabilității? • Ce puncte forte are biserica pentru a ajuta la îmbunătățirea capacităților individuale? 			

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Categoria de analiză **Resurse sociale**

EXEMPLE DE ÎNTREBĂRI SPECIFICE

Elemente protejate	Condiții sigure	Presiuni eliminate	Cauze de bază pozitive
CARE elemente nu sunt puternic afectate de pericol?	CE capacități există care pot ajuta la protejarea elementelor supuse riscului de impactul pericolului?	CINE ajută la crearea condițiilor sigure? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt susținute condițiile sigure?
<ul style="list-style-type: none"> • Care grupuri sunt cel mai puțin afectate de pericol? • Sunt relații întărite de pericol? 	<ul style="list-style-type: none"> • De ce unele grupuri pot face față pericolului? • De ce unele relații se cimentează în perioadele de criză? • Care este rolul familiei întregite? 	<ul style="list-style-type: none"> • Cine preia controlul în timp de criză? • Cine îi ajută cel mai mult pe cei afectați? • Se acordă ajutor în mod egal tuturor localnicilor afectați? • Cei săraci sau cei mai nevoiași primesc vreun ajutor special? • Liderii dau indicații clare în timp de criză? 	<ul style="list-style-type: none"> • Ce idei politice sunt de ajutor? • Ce principii economice sunt de ajutor? • Ce activități și credințe culturale sunt de ajutor? În această cultură, cum se ajută între ei oamenii în perioadele de criză? •
Context Spiritual <ul style="list-style-type: none"> • Ce credințe spirituale încurajează reducerea vulnerabilității? • Ce puncte forte are biserica pentru a ajuta la îmbunătățirea cooperării și grijii? 			

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

EXEMPLU DE EVALUARE A VULNERABILITĂȚII: Seceta în Etiopia	Elemente protejate	Condiții sigure	Presiuni eliminate	Cauze de bază pozitive
	CARE elemente nu sunt puternic afectate de pericol?	CE capacități există care pot ajuta la protejarea elementelor supuse riscului de impactul pericolului?	CINE ajută la crearea condițiilor sigure? CUM se face acest lucru?	DE CE sunt susținute condițiile sigure?
	<p>RESURSE ECONOMICE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unele recolte nu sunt puternic afectate • Unele soiuri de animale nu sunt puternic afectate • Meșteșugurile nu sunt puternic afectate <p>RESURSE NATURALE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plante sălbatice și rădăcini • Anumite plante <p>RESURSE CONSTRUITE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spitalul • dispensarul medical din sat • școala generală din sat • piața satului <p>RESURSE INDIVIDUALE</p> <ul style="list-style-type: none"> • priceperi • cunoștințe • munca (deși posibil slăbită) <p>RESURSE SOCIALE</p> <ul style="list-style-type: none"> • grupuri religioase 	<ul style="list-style-type: none"> • diversitatea mare a recoltelor • diversitatea mare a animalelor • pământul poate fi dat în arendă • unele resurse familiale sunt vândute • priceperea de a practica unele meșteșuguri • plan informal de economisire • biodiversitate mare • agricultura prin rotația culturilor • motivația crescută de a învăța • abilitatea de a supraviețui cu minimum de mâncare • știința de a găsi mâncare sălbatică • deprinderi tradiționale de fermier • cunoașterea leacurilor locale • abilitatea de a lucra și de a migra • grad mai ridicat de educație a tinerilor • sat stabil, liber, într-o zonă lipsită de conflicte • obiceiul de a împrumuta munca și boii (animalele) • obiceiul de a face troc cu produsele agricole 	<ul style="list-style-type: none"> • ONU și ONGurile oferă ajutoare • Persoane care dau împrumuturi • Conducere locală puternică • Planuri ale guvernului local ce țin seama de oamenii săraci 	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegere bună în comunitate • Tradiția culturii orale pentru a transmite știința și priceperile
	<p>Context Spiritual</p> <ul style="list-style-type: none"> • Credință puternică. Biserică activă. 			

PASUL 5

Intervievarea informatorilor-cheie

Înainte de planificarea acțiunii, este importantă înțelegerea completă a vulnerabilității și capacităților prin discuții cu cei care au o influență asupra localnicilor. Este posibil ca unii informatori-cheie să fie deja identificați, fie de către liderii comunității, fie pentru că au fost percepuți ca “presiuni” în evaluarea vulnerabilității sau ca “factori ce elimină presiunea” în evaluarea capacității. Deciziile lor pot fi influențate de probleme, îngrijorări și presiuni.

Reprezentanții locali ai guvernului sunt extrem de importanți pentru ca activitățile de reducere a riscurilor de dezastre să aibă succes întrucât controlează multe resurse și influențează activitățile de dezvoltare din zonă. Asigurați-vă că reprezentanții locali ai guvernului sunt intervievați. Acolo unde e posibil, orice acțiune bazată pe comunitate trebuie să fie complementară planurilor de dezvoltare ale conducerii locale.

Prin comunicarea cu informatorii-cheie cresc șansele ca activitățile de reducere a vulnerabilității să fie sprijinite sau, cel puțin nu împiedicate de către cei la putere.

Activități Echipa de intermediatori, inclusiv localnicii, trebuie să desfășoare aceste activități.

- Identificați informatorii-cheie urmând sfaturile liderilor comunității și rezultatele evaluării vulnerabilității.
- Întocmiți întrebări pentru un interviu semi-structurat.
- Intervievați informatorii-cheie.
- Adunați informațiile și prezentați-le comunității (în unele cazuri este posibil sau chiar necesar să invitați informatorii-cheie, în special reprezentanții guvernului, să se întâlnească personal cu comunitatea și să discute despre vulnerabilități și acțiuni posibile).

Mai jos sunt câteva întrebări etalon ce pot fi folosite pe parcursul interviurilor. Acestea trebuie adaptate în funcție de informatorul-cheie și de situație. De exemplu, la interviuarea unui director de școală ar putea fi mai multe întrebări legate de impactul pericolului asupra școlii sau rolul școlii în timp de dezastre.

- De cât timp locuiți sau lucrați în zonă?
- Care este rolul dumneavoastră?
- Ce pericole afectează comunitatea?
- Aceleași pericole vă afectează și pe dumneavoastră? Dacă da, cum?
- Cine considerați că este cel mai vulnerabil în zona locală?
- Care credeți că sunt vulnerabilitățile prioritare ale localnicilor?
- De ce există aceste vulnerabilități?
- Cum se descurcă oamenii pe timp de dezastru?
- Ce servicii oferă guvernul local/regional/național pe timp de dezastru?
- Ce capacități există în zona locală pentru reducerea vulnerabilității la pericole și cum pot fi acestea întărite?

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Discutați cu informatorii-cheie despre diferențele dintre prioritățile lor și prioritățile grupului de discuții. Aceste constatări vor ajuta la influențarea planului de acțiune.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

PASUL 6

Planul de acțiune

Asigurați-vă că acordați suficientă atenție și timp acestui ultim pas. Dacă vulnerabilitățile și capacitățile sunt evaluate în relația cu diferite pericole, dar nu se ia nicio măsură pentru reducerea riscurilor, atunci timpul este irosit, relațiile pot fi afectate și riscul de dezastre persistă.

Este importantă planificarea acțiunii imediat după evaluarea capacităților pentru ca oamenii să se implice în continuare și să poată vedea rodul muncii lor. Planul de acțiune trebuie să trateze vulnerabilitățile prioritare și să susțină capacitățile pe termen lung și pentru reducerea durabilă a riscurilor.

STUDIU DE CAZ

Evaluarea vulnerabilității și a capacității a arătat că schimbările climatice duceau la nesiguranța alimentară. Prezența HIV și SIDA slăbește forța de muncă și afectază economia gospodăriilor. Ideile de acțiune ce poate fi interpretată pentru a reduce riscul de dezastre au inclus:

Idei pentru planul de acțiune în Malawi

- Să se cultive mai multe recolte rezistente la secetă pentru a asigura rezervele de hrană între perioadele de recoltare, dacă recolectele tradiționale era distruse.
- Să fie îmbunătățite tehnicile agricole, precum practicarea agriculturii de conservare ce presupune colectarea și utilizarea eficientă a apei de ploaie.
- Să se ia măsuri ce nu tratează doar necesitățile curente, ci reduc și vulnerabilitate pe termen lung. De exemplu, hrana sau banii pentru planurile de lucru pe timp de secetă ar putea fi folosite pentru a construi sisteme de irigații la scară mică.
- Să se facă propagandă (susținere) pentru a obține servicii guvernamentale îmbunătățite în sănătate, agricultură, îngrijire veterinară și educație.
- Să se cerceteze introducerea de grupuri de economisire și creditare.
- Să fie sporită plantarea copacilor, atât pentru a apăra locuințele de inundații, cât și pentru a înlocui pădurile tăiate pentru lemne de foc și construcții.
- Să se cerceteze planuri pentru generarea de noi venituri, inclusiv creșterea animalelor mici și cultivarea legumelor.
- Să fie instruiți voluntari care să monitorizeze niveluri de inundație, să se creeze sisteme de avertizare precoce și să se învețe primul ajutor.
- Să se facă o legătură între planurile comunității și planurile guvernamentale de administrarea a dezastrelor.

În comunitățile mai numeroase nu este indicat ca toată lumea să fie implicată în stabilirea planului de acțiune. În caz contrar, se creează confuzie și au loc discuții îndelungate fără a se lua vreo decizie. Este mai indicat ca reprezentanții să întocmească planul de acțiune. Aceștia pot fi câțiva membri din grupul de discuții, liderii comunității și un număr limitat de alți localnici care se oferă să participe.

Planificarea acțiunii trebuie strâns legată de activitatea unei organizații bazate pe comunitate (OBC), cum ar fi biserica locală. Planificarea va funcționa mai bine dacă membrii bisericii sau ai OBC au făcut parte din echipa de intermediere.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Prin această abordare, orice activități noi vor fi acceptate pe termen lung. Din partea bisericii sau a OBC se poate forma o grup de voluntari cu responsabilități specifice legate de dezastre. Dacă nu există o biserică sau un OBC, atunci membrii grupului de voluntari pot fi aleși de către localnici.

Eficiența activității este îmbunătățită și dacă comunitatea este sprijinită de conducerea locală. Dacă reprezentanții guvernului au fost implicați în etapele anterioare ale procesului PADR, este potrivit să fie implicați și în pasul de luare de decizii. Altfel, trebuie găsit mai târziu momentul pentru a discuta planurile de acțiune cu reprezentanții guvernului.

Un grup de voluntari organizează un exercițiu de evacuare.

Photo: Caroline Ibb, Tearfund

Activități

1. Întâlniți-vă cu biserica sau organizația bazată pe comunitate (OBC) pentru a discuta posibilitatea ca ei să îi ajute pe localnici pentru a continua planul de acțiune.
2. Organizați o întâlnire cu informatorii-cheie potriviți și cu reprezentanții comunității.
3. Descrieți pe scurt cele efectuate până acum pe parcursul procesului, prin referire la modelul presiune.
4. Explicați că scopul întâlnirii este întocmirea unui plan de acțiune.
5. Explicați modelul eliberare și cum reprezintă acesta felul în care vor fi tratate vulnerabilitățile.
6. Reamintiți-le oamenilor pericolele și vuneabilitățile prioritare și principalele capacități care au fost identificate.
7. Cereți-le oamenilor să identifice posibile activități, soluții și abordări pentru a trata aceste vulnerabilități prioritare. Unde e posibil, acestea ar trebui să se bazeze pe capacitățile identificate anterior.
8. Discutați despre activitățile din trecut pentru reducerea riscului de dezastre sau pentru a ajuta redresarea de după un dezastru. Discutați despre cât de eficiente au fost aceste activități și ce schimbări sau îmbunătățiri pot fi făcute.
9. Cereți-le oamenilor să completeze tabelul de la pagina 58 pentru a arăta care activități posibile pot fi întreprinse:
 - **Imediat, cu costuri minime sau gratuit** și fără ajutor extern (ca de exemplu în zonele predispuse la inundații prin vopsirea de semne ce indică nivelul de inundație pe clădiri, copaci sau stâlpi pentru a indica nivelurile periculoase)
 - **Pe termen mediu**, cu sau fără ajutor extern
 - **Pe termen lung**, cu sau fără ajutor extern.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

	FĂRĂ	CU	
	AJUTOR EXTERN	FINANCIAR	RESURSE UMANE
IMEDIAT			
PE TERMEN MEDIU			
PE TERMEN LUNG			

Încurajați-i să înceapă cu activitățile imediate, care nu necesită ajutor extern. Astfel se va menține entuziasmul și motivația.

10. Discutați despre avantajele și dezavantajele fiecărei activități propuse, luând în considerare durata, costurile și caracterul practic. Cădeți de acord asupra activităților ce trebuie întreprinse. Asigurați-vă că activitățile sugerate nu vor genera noi riscuri.
11. După ce activitățile au fost identificate, trebuie creat un grup de voluntari cu responsabilități specifice legate de dezastre. Biserica sau o OBC trebuie încurajată să devină liderul acestui grup.
12. Decideți cine va face parte din Grupul de Voluntari. Alegeți activitățile și întocmiți un plan de acțiune care să conțină o planificare, rolul și responsabilitățile acestor oameni, precum și mijloacele de responsabilizare pentru a asigura că fiecare îndatorire este îndeplinită corespunzător.
13. Verificați dacă planul de acțiune are legătură cu vreun plan guvernamental de management al dezastrelor.
14. Asigurați-vă că și ceilalți din comunitate sunt de acord cu planul de acțiune. Ar putea fi nevoie de organizarea unei întâlniri publice.
15. Afișați planul de acțiune lângă modelul presiune și modelul eliberare pentru a putea fi văzut de întreaga comunitate.
16. Ar putea fi de bun augur ca începerea planului de acțiune pentru reducerea dezastrelor să fie marcată cu o festivitate.
17. La lucru!

EXEMPLU	Vulnerabilitatea prioritară	Responsabilitate persoană/grup	Activitate	Planificare	Cine e responsabil
Planul de acțiune al unei comunități dintr-o zonă afectată de inundații	Zonele joase afectate de inundație	Membrii al Grupului de Voluntari	Vopsirea nivelurilor de inundații pe structurile importante	În termen de două zile	Biserica/ liderul OBC sau liderul comunității
	Lipsa coordonării în situații dezastruoase	Liderul Grupului de Voluntari cu ajutorul membrilor	Dezvoltarea unui plan de evacuare pentru comunitate cu exerciții regulate	A se finaliza cu patru săptămâni înainte de perioada obișnuită de inundații	Biserica/ liderul OBC sau liderul comunității
	Lipsa facilităților în școala locală pentru evacuați	Liderul Grupului de Voluntari	Negocierea cu școala sau conducerea locală pentru facilități îmbunătățite	În termen de trei luni	Biserica/ liderul OBC sau liderul comunității

Ajutorul extern

Pentru a înfrunța presiunile și cauzele de bază ce influențează vulnerabilitatea localnicilor, ar putea fi nevoie de acțiune la nivel local, național sau internațional. Astfel, ar putea fi nevoie de ajutor extern, ca de exemplu din partea conducerii locale sau a ONGurilor. Acest ajutor poate fi:

FINANCIAR De exemplu, finanțare pentru metode construite de reducere a riscurilor precum platformele de inundații, sau pentru introducerea culturilor rezistente la secetă sau a fântânilor tubulare înălțate. Măsurile care necesită finanțare externă sunt adesea oferite pe principiul muncă pentru lucru sau bani pentru lucru pentru a încuraja însușirea și pentru a asigura locuri de muncă.

PROPAGANDĂ Aceasta implică câștigarea de sprijin pentru planurile locale din partea reprezentanților guvernului și a altor grupuri "influențate". La nivel național, acest lucru implică includerea conștientizării în fața dezastrelor în programa școlară. La nivel internațional, aceasta implică propagarea problemelor politice precum comerțul cinstit sau ajutorul pentru datorii.

INSTRUIRE La intervale regulate (de exemplu trimestrial) echipa de intermediere poate efectua instruirii sau activități motivaționale cu Grupul de Voluntari și alți localnici potriviți pentru a menține interesul și entuziasmul.

Acolo unde este necesar ajutorul extern, echipa de intermediere trebuie să încerce să ajute Grupul de Voluntari în obținerea acestui ajutor.

Propaganda

Adesea, propaganda este necesară pentru a înfrunța presiunile și cauzele de bază ce influențează vulnerabilitatea. Oamenii sunt adesea preauți cu munca de propagandă deoarece o asociază cu campaniile agresive ce țintesc departamentele guvernamentale. Dar, acest este doar un fel de propagandă. În multe cazuri, colaborarea este mult mai potrivită și eficientă decât confruntarea.

Prin însași efectuare procesului PADR se face propagandă. Aceasta deoarece procedul PADR:

- Expune și analizează cauzele de bază ale vulnerabilității oamenilor
- Se angajează în luptă cu reprezentanții guvernului și alte oficialități cu putere și influență prin interviuri semi-structurate luate acestor informatori-cheie.

Alte forme de propagandă includ scrierea de scrisori și rapoarte, implicarea mass-mediei, planificarea de campanii și rugăciunile.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Guvernul nu va fi în mod necesar singura țintă a propagandei. Și alte grupuri puternice trebuie influențate, cum ar fi proprietarii bogați de pământuri, grupurile religioase și oamenii de afaceri.

Propaganda poate fi făcută de membrii comunității. Totuși, aceștia pot fi avea mai multă influență dacă invită biserica locală, OBCurile sau organizațiile de dezvoltare să lucreze împreună cu ei.

STUDIU DE CAZ

Propagandă la proprietarii de pământuri în India

În Bihar, partenerul Tearfund, Centrul Discipleship, a dus muncă de propagandă pentru sătenii săraci care trăiesc pe terenuri joase ce sunt des inundate. Înainte de propagandă, sătenii nu aveau un drum de evacuare sigur atunci când creștea nivelul apelor deoarece calea cea mai sigură însemna trecerea peste terenurile altora. Însă ei nu aveau voie să încalce aceste terenuri. Centrul Discipleship a câștigat permisiunea a 47 de proprietari de pământ pentru a construi o potecă de evacuare înălțată ce străbate pământurile lor. Relațiile dintre sătenii săraci și proprietarii bogați de pământuri s-au îmbunătățit de la intervenție.

Copii făcând un exercițiu de evacuare în caz de inundație pe poteca de evacuare ridicată.

Photo: Caroline Iby, Tearfund

STUDIU DE CAZ

Accesul la credit în Malawi

Una din cauzele nesiguranței alimentare din Malawi este inabilitatea agricultorilor săraci de a putea plăti îngrășămintele foarte scumpe. Ei nu pot obține împrumuturi cu dobânzi mici pentru a cumpăra îngrășămintele. Un ONG a abordat o instituție locală de creditare și după câteva discuții conducerea a fost de acord să ofere agricultorilor împrumuturi cu dobânzi acceptabile. Propaganda a avut succes!

Cum să organizăm propaganda

Acest tabel ilustrează pașii ce trebuie urmați pentru a organiza propaganda.

SUBIECT	LUAȚI ÎN CONSIDERARE
CHESTIUNE / PROBLEMĂ	Care este problema? Aceasta a fost identificată pe parcursul evaluărilor pericolelor și vulnerabilității.
EFECTE	Care sunt efectele problemei? Procesul PADR a furnizat multe informații despre felul în care problema de față îi afectează pe localnici. Aici sunt incluse efectele economice, naturale, construite, individuale și sociale.
CAUZE	Care sunt cauzele problemei? Evaluarea vulnerabilității a identificat presiunile și cauzele de bază.
POSSIBILE SOLUȚII	Ce trebuie făcut? Care sunt posibilele soluții? E posibil ca anumite idei să fi fost deja discutate pe parcursul planificării acțiunii. Care sunt avantajele și dezavantajele acestora? Ideile sunt realiste? Care vor fi indicatorii pentru succes?
ȚINTE	Cine are puterea de a face ceva pentru a aduce schimbare? Aceștia ar putea fi reprezentanți ai guvernului, însă pot fi și biserici, afaceri, lideri ai comunității și Organizații Bazate pe Comunitate. Procesul PADR trebuie să fi ajutat la îmbunătățirea relațiilor dintre localnici și aceste grupuri. Astfel, aceștia pot fi foarte dornici să discute idei noi, și de aceea munca de propagandă poate fi foarte ușoară.
POTEȚIALI ALIAȚI	Cine încearcă să rezolve problema în prezent? Este potrivită lucrarea împreună cu aceștia? Activitatea lor este eficientă? Există persoane care nu se ocupă încă de problemă, dar ar putea fi convinse să ajute?
RISCURI ȘI RESPONSABILITĂȚI	Care sunt riscurile implicării în muca de propagandă? Cum pot fi reduse aceste riscuri? Care sunt consecințele dacă problema nu este tratată? Am făcut vreo presupunere despre cauzele de bază ale vulnerabilității oamenilor și despre cei aflați la putere? Dacă da, cu cine ar trebui să vorbim pentru a înțelege realitatea? Echipa de intermediere și localnicii au abilitatea de a trata această problemă?
METODE	Ce metode pot fi folosite? Metodele acestea pot fi folosite cu încredere? Au mai funcționat și înainte? Există alternative? Există priceperile și resursele necesare?

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Pe măsură ce se planifică munca de propagandă, poate fi utilă completarea tabelului de mai jos pentru a face un rezumat al muncii ce urmează să fie făcută, și pentru a ilustra când se va întâmpla și cine va fi responsabil.

EXEMPLU DE STRATEGIE DE PROPAGANDĂ: reșezarea gospodăriilor afectate de inundații în Filipine

SCOP	Prevenirea reșezării locuitorilor în zonele continentale în urma inundațiilor devastatoare
OBIECTIVE	Protejarea mijloacelor de subsistență (pescuitul) ale localnicilor prin asigurarea ca noile case să fie construite aproape de zonele de coastă
INDICATORI DE SUCCES	Conducerea își exprimă dorința de a regândi alternativele
DOVEZI	Invitație din partea conducerii de a contribui la dezbateri
ȚINTE	Departamentele guvernamentale/de conducere de la nivel provincial și național
ALIAȚI ȘI OPORTUNITĂȚI	Reprezentanții locali ai guvernului (Primarul) ONGurile locale Biserica locală
METODE ȘI ACTIVITĂȚI	Adunarea de semnături din partea localnicilor care se opun reșezării Reprezentarea localnicilor în dezbaterile conducerii
RISCURI ȘI RESPONSABILITĂȚI	Reșezarea pe zone de coastă nu este privită cu entuziasm și casele sunt construite în zone supuse riscurilor naturale
DURATA /DIMENSIUNEA ÎN TIMP	Trei luni pentru schimbarea la planul de reșezare
RESPONSABILITATE	Grupul de Voluntari cu sprijinul ONG

Pentru mai multe informații privind munca de propagandă, vedeți „*Lada de scule pentru propagandă*” (The Advocacy toolkit) (ROOTS 1-2), ce poate fi comandată de la roots@tearfund.org sau descărcată de pe www.tearfund.org/tilz.

Secțiunea 5 Îmbunătățirea eficienței

5.1 Măsurarea eficienței

Eficiența procesului PADR trebuie măsurată prin compararea impactului oricărui viitor pericol cu impactul aceluiași pericol înainte de efectuarea PADR. Informațiile din evaluarea pagubelor și necesităților pot fi folosite în acest scop.

În practică poate fi dificil de stabilit dacă activitățile au redus riscurile de dezastre deoarece pericolele pot avea caracteristici diferite de la an la an, iar vulnerabilitățile se pot schimba și ele. De exemplu, într-un an poate avea loc o inundație gravă, iar în alt an una mai puțin gravă. Totuși, unele îmbunătățiri în situația locală ar trebui să fie evidente, în special prin comparație cu alte comunități afectate de același pericol, dar care nu au acționat pentru reducerea riscurilor.

Constatările acestor comparații trebuie incluse în activitățile în derulare pentru a reduce și mai mult riscurile de dezastre.

De asemenea, este necesară monitorizarea regulată a activităților întrucât dimensiunea și natura pericolelor și a vulnerabilităților oamenilor la acestea se pot schimba. Ar putea fi necesară adaptarea activităților la noile circumstanțe.

Se recomandă repetarea întregului proces PADR aproximativ o dată la trei ani.

Procesul PADR poate avea și alte impacte pozitive. De exemplu, se poate întări încrederea localnicilor și oamenii pot deveni mai atenți. Este importantă laudarea (marcarea) acestor impacte.

STUDIU DE CAZ
Compararea
impactului
inundațiilor în Bihar

Inundațiile din iulie 2004, din Bihar, India, au fost catalogate de mass-media locală ca fiind cele mai grave din ultimii 50 de ani. Peste 21 de milioane de oameni au fost afectați, 1.5 milioane de hectare de teren agricol au fost inundate și 674.000 de case au fost distruse, multe altele fiind avariate. S-au înregistrat 585 de decese.

Înainte acestor inundații, partenerul Tearfund, Centrul Discipleship, a lucrat cu localnicii pentru identificarea activităților de reducere a riscurilor de dezastre. De exemplu, s-a format o echipă de răspuns la inundații. S-a dezvoltat o procedură de evacuare. Membrii cei mai vulnerabili, inclusiv copiii, femeile și oamenii cu dizabilități au avut prioritate la transportul cu barca până în locurile sigure. Acești s-au adăpostit în structuri de bambus cu acoperiș de plastic ce fuseseră construite pe terenurile înalte înainte de anotimpul musonic. Diferența dintre comunitățile unde fuseseră întreprinse activități de reducere a riscurilor de dezastre și altele din regiune care nu beneficiaseră de asemenea activități era evidentă. Comunitățile fără măsuri de reducere a riscurilor de dezastre erau dezorganizate când au lovit inundațiile, ceea ce a dus la mai multe decese și pierderi de animale și bunuri gospodărești.

5.2 Utilizarea PADR în diferite contexte

PADR trebuie adaptat pentru utilizarea în contextul urban sau cel de după dezastru, precum și în situații instabile în trecut sau în prezent.

Contextele urbane

În contextele urbane, trebuie luate în considerare următoarele chestiuni.

1 ÎN ZONELE URBANE, UN TERMEN MAI POTRIVIT PENTRU "PERICOL" POATE FI „AMENINȚARE”

Cei care locuiesc în cartierele sărace pot spune că cele mai grave probleme cu care se confruntă sunt:

- Evacuarea forțată din cartierul sărac din cauza stabilirii ilegale
- Revolte și alte forme de violență, precum violența domestică
- Furtul.

În loc de termenul "pericol", oamenii ar putea prefera termenul "amenințare". Acest lucru deoarece oamenii se simt adesea amenințați de acțiunile altor oameni, decât de pericolele naturale. De aceea, echipa de intermediere ar putea numi PASUL 2 "Evaluarea amenințărilor" în loc de "Evaluarea pericolelor". Având în vedere că amenințările nu pot fi la fel de evidente pentru întreaga comunitate, pe parcursul evaluării amenințărilor pot apărea păreri diferite. Clasificarea acestor amenințări în funcție de prioritate trebuie făcută cu grijă pentru ca întreaga comunitate să și-o însușească.

Totuși, pot exista pericole specifice în zonele urbane pe care locuitorii le numesc "pericole". De exemplu:

- Incendiile, din cauza distanței foarte mici dintre case
- Inundațiile, datorită așezării pe terenuri mlăștinoase sau din cauza drumurilor sau a altor suprafețe artificiale care împiedică scurgerea apei.

EXEMPLU
Utilizarea PADR
într-o zonă
mlăștinoasă din
Delhi, India

Localnicii au identificat următoarele amenințări: malaria, incendiile, inundațiile, crimele și demolările. Malaria a fost aleasă cea mai importantă.

Pe parcursul evaluării vulnerabilității, au fost identificate următoarele vulnerabilități:

- Elemente supuse riscurilor: viețile omenești
- Condiții vulnerabile: apa stătătoare în care se pot înmulți țânțarii
- Presiunea: autoritățile locale nu îndepărtează molozul care blochează canalele de scurgere
- Cauza de bază: autoritățile locale nu acționează deoarece așezarea este ilegală și posibil să fie demolată.

Planificarea acțiunii ar putea include curățarea canalelor de scurgere de către localnici, educarea privind fabricarea și utilizarea plaselor de țânțari și propaganda pe lângă autoritățile locale pentru a face legală așezarea sau pentru a oferi alternative potrivite.

2 REȚELELE SOCIALE

Adesea, cooperarea și unitatea dintre orășeni este mai slabă decât între săteni. Acest lucru este datorat separării de la rețelele tradiționale și alte capacități sociale (cum ar fi sfatul satului, cooperativele agricultorilor, întâlnirile informale ale femeilor) prin mutarea la oraș. Cartierele urbane sărace sunt adesea locuite de oameni din multe locuri diferite. Chiar dacă oamenii au locuit mai mulți ani la oraș, ei au mai puține legături cu vecinii decât aveau în zonele rurale. De aceea, o metodă cheie pentru reducerea vulnerabilității la dezastre în zonele urbane este încurajarea grupurilor sociale.

3 CAPACITĂȚI ȘI VULNERABILITATE

Chiar dacă orășenii au mai puține capacități sociale, au alte capacități care nu există în zonele rurale. De exemplu, ei sunt mai aproape de serviciile de urgență. De asemenea, facilitățile medicale pot fi în apropiere, precum și școlile și alte servicii ale guvernului sau ONGurilor.

Cu toate acestea, există o diferență între “disponibilitate” și “acces”. Facilitățile pot fi disponibile, însă locuitorii cartierelor sărace pot rămâne vulnerabili dacă sunt excluși de la accesarea acestora. Oamenii din cartierele sărace pot locui lângă un centru medical, însă pot fi excluși de la utilizarea acestuia deoarece nu își permit serviciile medicale. Pot exista servicii de urgență, însă mașina pompierilor poate nu reușește să aibă acces la un cartier sărac dacă străzile sunt prea înguste. Dezvoltarea capacităților sociale, precum o stație locală de pompieri poate fi mai eficientă în reducerea riscului de incendii în cartierele sărace.

Contextele post-dezastru

PADR nu este util doar pentru utilizarea înaintea unui dezastru. Acesta poate fi folosit și după un dezastru pentru a îmbunătăți calitatea și durabilitatea muncii de ajutorare, reabilitare și reconstrucție.

În mod tradițional, agențiile pentru ajutor în caz de dezastru efectuează evaluarea pagubelor și necesităților după producerea unui dezastru. Scopul este încercarea de a salva vieți și acordarea de ajutor pentru repararea daunelor. Însă, există probleme legate de această abordare limitată:

- Se concentrează asupra nevoilor pe termen scurt, în loc să abordeze vulnerabilitățile de bază ce conduc la dezastru
- Capacitățile locale pot fi afectate deoarece oamenii sunt adesea tratați ca niște victime neajutate
- Adesea se creează dependența de ajutor deoarece oamenii încep să se bazeze prea mult pe ajutorul din exterior
- Dacă dezastrul nu este înțeles, munca de ajutorare poate încuraja uneori riscurile care au produs dezastrul, sau pot crea noi riscuri.

Prin utilizarea PADR după un dezastru, abordările tradiționale al ajutorului pot fi înlocuite de “ajutorul de dezvoltare” mai eficient. Aceasta implică reducerea pe termen lung a vulnerabilității localnicilor. Tabelul de la pagina 66 marchează principalele diferențe dintre o abordare tradițională și una de dezvoltare față de ajutor.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Abordarea tradițională și cea de dezvoltare față de ajutor

AJUTORUL TRADIȚIONAL	AJUTORUL DE DEZVOLTARE
Oamenii sunt tratați ca fiind victime neajutorate.	Oamenii sunt tratați ca supraviețuitori cu puncte forte și resurse.
Oamenii sunt beneficiarii pasivi ai ajutorului extern.	Capacitățile oamenilor sunt sporite prin participarea lor activă.
Evaluările daunelor și necesităților sunt efectuate repede de experți externi.	Evaluările sunt efectuate împreună cu localnicii.
Atenția este concentrată asupra asigurării ajutoarelor umanitare (cum ar fi mâncare și adăpost) și a soluțiilor tehnice.	Asistența include și abordarea aspectelor sociale și de altă natură legate de vulnerabilitatea oamenilor.
Atenția este concentrată asupra individului.	Atenția este concentrată asupra comunității și a felului în care este ea organizată.
Donatorii decid asupra necesităților.	Localnicii participă în luarea deciziilor.
Asigurarea ajutoarelor cade în responsabilitatea agenției de ajutorare.	Managementul dezastrului este responsabilitatea tuturor, iar agenția de ajutorare joacă un rol de susținere.
Scopul este satisfacerea necesităților imediate și restaurarea lucrurilor în situația anterioară dezastrului.	Scopul este reducerea vulnerabilității oamenilor în fața viitoarelor pericole, pe lângă satisfacerea necesităților imediate.

Când se efectuează un PADR după un dezastru, următoarele puncte trebuie luate în considerare:

Timpul

Procesul PADR de identificare a vulnerabilității și capacităților legate de toate pericolele din zona locală nu trebuie efectuat decât atunci când nu există un risc imediat pentru viața oamenilor, necesitățile de bază au fost satisfăcute și oamenii se simt mai puțin traumatizați.

Liderii comunității trebuie să decidă când e momentul potrivit pentru a începe PADR.

Participarea

Asigurați-vă că oamenii sunt pe cât se poate de implicați în proces. Asistenții social ar putea fi nevoiți să-și schimbe stilul și abordarea întrucât de obicei se concentrează asupra vitezei cu care se împart ajutoarele.

Pericolele

Oamenilor le poate fi greu să se gândească la potențiale pericole viitoare, întrucât vor avea în minte pericolele care au cauzat dezastrul recent. Chiar dacă oamenii pot fi afectați mai grav de alte pericole în viitor, cel mai bine este să se efectueze mai întâi evaluarea pentru acest pericol și peste câteva luni pentru celelalte pericole. De exemplu, în Gujarat, India, oamenii afectați de un cutremur ce a ucis 20.000 de oameni, au pus pericolul de cutremur mai presus de secetă, deși cutremure nu se produc prea des, pe când seceta afectează viața și mijloacele de subsistență în fiecare zi.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Capacitățile

Accentul trebuie pus pe identificarea și dezbaterea capacităților locale, întrucât acestea pot fi mai puțin evidente după un dezastru și sunt adese trecute cu vederea de agențiile de ajutorare. Oamenilor le este greu să își identifice capacitățile mai ales în urma unui dezastru, de aceea intermediatorul trebuie să pună accent pe aspectele pozitive în începerea discuțiilor. De exemplu, ar putea întreba: „Ați supraviețuit unui eveniment periculos; cum ați reușit?”

STUDIU DE CAZ
Utilizarea PADR după
tsunami din Banda
Aceh, Indonezia

În Banda Aceh, Indonezia, procesul PADR a fost efectuat la cinci luni după dezastruosul tsunami. Oamenii au fost interesați să participe deoarece mijloacele de subsistență nu le erau încă restabilite și astfel dispuneau de mai mult timp liber. Oamenii considerau că furtunile și cutremurele erau cele mai mari riscuri în viitor. Toate grupurile au căzut de acord asupra celui mai sigur loc din zonă – o fâșie de pământ de pe un deal. Constatările evaluării au fost folosite pentru a planifica unele componente ale programului de ajutor: adăpostul, mijloacele de subsistență și educația.

Medii post-conflictuale sau instabile

Acolo unde există conflicte violente, PADR trebuie utilizat cu prudență. Se apelează la un intermediator cu experiență. Principiile de bază includ:

- Sensibilitatea, în special dacă oamenii încep să se gândească la amintiri dureroase
- Neutralitatea, astfel încât procesul PADR să nu pară a fi în ajutorul uneia sau alteia dintre părți. Încercați să culegeți informații de la grupuri opuse.
- Confidențialitatea, să nu se dezvăluie informații care pot conferi un avantaj părții opuse, sau pot pune oamenii în pericol.

În cazuri extreme, cel mai bine ar fi să fie abordat conflictul la început prin utilizarea de unelte speciale pentru analiza conflictelor și răspunsuri potrivite pentru restabilirea păcii.

Într-o situație post-conflictuală sau în cazuri în care nesiguranța este scăzută, PADR poate fi o unealtă eficientă pentru a-i ajuta pe oameni să-și înțeleagă situația și să evolueze către pace. Acest lucru se datorează faptului că PADR încurajează membrii comunității să conlucreze și să identifice țeluri comune. Comunitatea poate identifica nesiguranța ca un factor ce influențează vulnerabilitatea și poate încerca să o abordeze pe parcursul întocmirii planului de acțiune. Totuși, intermediarii trebuie să se asigure că acest lucru se face într-un mod sănătos. Dacă procesul PADR pare să înrăutățească tensiunile, acesta trebuie oprit și trebuie introduse unelte potrivite pentru analiza conflictului sau pentru restabilirea păcii.

Grupuri de discuții

Intermediarii trebuie să fie conștienți de faptul că liderii comunității sau oamenii influenți ar putea fi suspicioși față de întâlnirile de grup. Este important ca toți cei care au legătură cu comunitatea să știe de procesul PADR și ce implică acesta pentru a nu se simți amenințați.

E bine ca pentru discuțiile sensibile ce au loc în grupul de discuții să se aleagă un moment și un loc potrivit. Asigurați-vă că asemenea discuții sunt în beneficiul întăririi păcii și nu reprezintă o oportunitate de a discuta cum se pot întări tensiunile.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

- Informatorii-cheie** Asigurați-vă că informatorii-cheie vin din toate părțile conflictului, astfel încât puncte de vedere diferite pot fi auzite și înțelese. Aveți în vedere faptul că uneori, guvernul național sau grupuri internaționale încearcă să folosească sau să sporească tensiunile locale pentru a-și atinge propriile obiective.
- Evaluarea capacităților** Unele capacități locale pot fi afectate negativ de nesiguranță. De exemplu, zonele obișnuite de pășune ar putea să nu mai fie practicabile, sau locurile de unde se adunau lemne de foc au devenit prea periculoase. Încurajați-i pe oameni să identifice aceste capacități pierdute, precum și pe cele pe care le au în prezent. Asigurați-vă că o parte din planificarea acțiunii are ca scop restabilirea capacităților pe care le-au pierdut.
- Planificarea acțiunii** Dacă nu există un grup format care să continue planificarea acțiunii, ar putea fi necesar să concentrați planificarea la nivel de gospodărie, și nu la nivelul general al comunității. După ce relațiile încep să se stabilească, ar putea fi posibilă identificarea unui Grup de Voluntari.

5.3 Integrarea problemelor importante

Există probleme importante ce trebuie integrate în munca noastră. Cu alte cuvinte, acestea trebuie să devină parte integrantă a întregii noastre munci și să influențeze felul în care se fac lucrurile. În conformitate cu bunele practici în managementul dezastrelor, trebuie să fim conștienți mai ales de următoarele:

- HIV și SIDA
- Schimbările climatice
- Sensibilitatea sexelor
- Sensibilitatea copiilor.

Aceste subiecte au fost deja scoase în evidență în această carte. Alineatele de mai jos descriu de ce este importantă evidențierea lor și cum s-a făcut acest lucru.

HIV și SIDA

Milioane de oameni din lume trăiesc infectați cu HIV și SIDA, și multe alte milioane sunt afectate într-o oarecare măsură. Majoritatea celor afectați de HIV trăiesc în țările din sud.

HIV și SIDA distrug viața, cresc gradul de sărăcie și provoacă instabilitate în comunități. Drept rezultat, oamenii devin mai vulnerabili în fața pericolelor naturale și provocate de om.

În timp ce HIV și SIDA cresc vulnerabilitatea oamenilor care se confruntă cu dezastre, acestea sunt, de asemenea, un pericol în sine. Adesea, cei săraci sunt cel mai puțin capabili să facă față pericolul reprezentat de HIV și SIDA, ducând la dezastre pe termen lung. Răspunsul de dezastre este dat atunci când pericolele îi afectează pe localnici pe o perioadă scurtă. Însă, datorită faptului că HIV și SIDA reprezintă un dezastru mai puțin evident, dar care se desfășoară pe o perioadă lungă de timp, răspunsurile nu sunt luate în serios. Drept rezultat, cauzele de bază care îi fac pe oameni vulnerabili la HIV și SIDA sunt rareori abordate.

Dezastrelor naturale și cele provocate de om din întreaga lume îi fac pe oameni vulnerabili la HIV și SIDA. De exemplu, conflictele pot spori răspândirea HIV prin violuri ca a armă de război și din cauză că parteneri sunt separați pentru perioade îndelungate. Răspunderea la HIV și SIDA este chiar mai dificilă în timpul dezastrelor. Dacă HIV și SIDA nu sunt luate în considerare când se planifică răspunsul la dezastru, nivelurile de infectare ar putea crește deoarece oamenii ar putea fi nevoiți să adopte comportamente riscante pentru a supraviețui.

Integrarea HIV și SIDA Eforturile pentru reducerea riscurilor de dezastre trebuie să îi ia în considerare pe cei care trăiesc cu și sunt afectați de HIV și SIDA. Aceasta implică includerea acestora în luarea de decizii privind planificarea, întocmirea, implementarea și evaluarea activităților menite să reducă riscurile de dezastre.

HIV și SIDA trebuie considerate ca factori importanți ce fac gospodăriile vulnerabile la dezastre. Prin abordarea HIV și SIDA, impactul unui pericol viitor asupra gospodăriei poate fi redus.

ROOTS 9 REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Măsurile pentru reducerea dezastrelor trebuie să ia în calcul necesitățile oamenilor infectați cu HIV și SIDA. De exemplu, planurile de evacuare ar putea prevedea ca cei ce suferă de SIDA să fie evacuați primii, împreună cu vârstnicii și alți oameni lipsiți de mobilitate.

După un dezastru, faza de reconstrucție trebuie planificată cu atenție pentru ca vulnerabilitatea oamenilor al HIV să nu fie sporită. De exemplu, dacă oamenii sunt strămutați din casele lor până când se reconstruiește infrastructura, trebuie făcute eforturi ca familiile să fie împreună și să beneficieze de posibilități de a câștiga venituri pentru ca femeile să nu fie forțate să presteze sex pe bani.

HIV și SIDA sunt recunoscute de tot mai multe agenții de ajutorare și oameni politici ca fiind o problemă-cheie. Următoarele ghiduri au fost întocmite pentru a ajuta organizațiile să integreze HIV și SIDA în reducerea dezasterelor și în răspunsuri:

- UNAIDS, Ghid pentru intervențiile HIV în situații de urgență
- Sphere Project, Carta Umanitară și Standarde minime în răspunsul la dezastre

Schimbările climatice

Schimbările climatice sunt discutate cu privire la pericolele cărora le sunt supuși oamenii, și cum pericolele legate de vreme devin tot mai frecvente și mai grave. Această situație crește riscurile pentru oamenii vulnerabili și generează noi riscuri cărora oamenii trebuie să se adapteze. Munca de propagandă este crucială. De exemplu, țările ar trebui încurajate să reducă emisiile gaze care generează efecte atmosferice nocive precum încălzirea globală.

Sensibilitatea sexelor

Adesea, femeilor li se conferă un statut inferior în societate față de bărbați. Luarea de decizii este de multe ori făcută de bărbații lideri ai comunității. Îndatoririle casnice ale femeilor pot fi de durată și obositoare, de la îngrijirea copiilor, gătit și curățenie la aducerea apei sau efectuarea de munci manuale grele.

Inegalitate între sexe poate avea un impact negativ asupra vulnerabilității femeilor la pericole. De exemplu, în multe culturi, femeile nu știu să înoate deoarece înotul este considerat un compartament inacceptabil. De aceea, femeile sunt foarte vulnerabile în timpul inundațiilor.

PADR trebuie efectuate cu grupuri de discuții alcătuite din femei pentru ca perspectivele lor diferite să fie ascultate și înțelese. Planificarea acțiunii trebuie să ia în considerare problema sexelor și poate fi o provocare majoră la adresa inegalităților cotidiene din comunitate.

Sensibilitatea copiilor

Copiii pot fi extrem de vulnerabili în perioade de dezastru. Ei sunt dependenți de alții pentru protecție, deoarece sunt mai puțin capabili să aibă grijă de ei înșiși până la o anumită vârstă și maturitate. Dacă rămân orfani, probabil după pierderea părinților din cauza SIDA, ei devin foarte vulnerabili. Când o gospodărie trece prin perioade dificile, copii sunt uneori exploatați sexual sau economic.

ROOTS 9

REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

Este important ca procesul PADR să încurajeze înțelegerea perspectivei și experiențelor copiilor. De aceea, este utilă formarea unui grup de discuții pentru copii. Unele întrebări și unelte participative trebuie adaptate pentru a fi potrivite pentru copii.

Copiii nu trebuie uitați în timpul planificării acțiunii deoarece pot avea un rol important. De exemplu, ei sunt adesea nerăbdători să învețe ce trebuie să facă în caz de cutremur și pot fi eficienți în a transmite asemenea mesaje familiilor lor și altor copii.

Imaginea unui tsunami, desenată de copiii din Banda Aceh, Indonezia.

Secțiunea 6

Resurse utile

- Abarquez I și Murshed Z (2004) **“Managementul riscurilor de dezastre bazat pe comunitate: manualul specialiștilor”** (T.O. *Community-based disaster risk management: Field practitioner’s handbook*), Asian Disaster Preparedness Center
- Anderson M și Woodrow P (1998) **“Renașterea din cenușă: strategii de dezvoltare în timpul dezastrelor”** (T.O. *Rising from the ashes: Development strategies in times of disaster*), Editura ITDG, www.itdgpublishing.org.uk
- Blackman R (2003) ROOTS 4: **“Stabilirea păcii în comunitățile noastre”** (T.O. *Peace-building within our communities*), Tearfund UK. Comenzi la roots@tearfund.org sau descărcați de pe www.tearfund.org/tilz
- Blackman R (2005) **ROOTS 8: “HIV și SIDA: cum acționăm”** (T.O. *HIV and AIDS: taking action*), Tearfund UK. Comenzi la roots@tearfund.org sau descărcați de pe www.tearfund.org/tilz
- Blaikie P, Cannon T, Davis I și Wisner B (2004) **“Expuși riscurilor: pericolele naturale, vulnerabilitatea oamenilor și dezastrelor”** (T.O. *At risk: natural hazards, people’s vulnerability and disasters*), Routledge, Londra
- Carter I (2002) **“Pregătirea pentru dezastre”** (T.O. *Preparing for disaster*), PILLARS Guide, Tearfund, UK. Comenzi la roots@tearfund.org sau descărcați de pe www.tearfund.org/tilz
- Carter I (2003) **“Mobilizarea comunității”** (T.O. *Mobilising the community*), PILLARS Guide, Tearfund, UK. Comenzi la roots@tearfund.org sau descărcați de pe www.tearfund.org/tilz
- Carter I (2003) **“Mobilizarea bisericii”** (T.O. *Mobilising the church*), PILLARS Guide, Tearfund, UK. Comenzi la roots@tearfund.org sau descărcați de pe www.tearfund.org/tilz
- Clarke S, Blackman R și Carter I (2004) **“Caietul cu deprinderi de intermediator”** (T.O. *Facilitation skills workbook*). Tearfund, UK. Comenzi la roots@tearfund.org sau descărcați de pe www.tearfund.org/tilz
- **Codul de conduită al Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie și a ONGurilor pentru ajutorare în caz de dezastru** <http://www.ifrc.org/publicat/conduct/index.asp>
- Gordon G (2002) **ROOTS 1-2: „Unelte de propagandă”** (T.O. *Advocacy toolkit*), Tearfund, UK. Comenzi la roots@tearfund.org sau descărcați de pe www.tearfund.org/tilz

ROOTS 9 REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE

- Heijmans A și Victoria L (2001) „**Răspunsul la dezastre bazat pe oameni și orientat spre dezvoltare**” (T.O. *Citizenry-based and development-oriented disaster response*), Centre for Disaster Preparedness, Quenzon City, Filipine
- IFRC (1999) „**Evaluarea vulnerabilității și capacităților**” (T.O. *Vulnerability and capacity assessment*), Federația Internațională de Cruce Roșie și Semilună Roșie
- Site-ul ProVentio Consortium – linkuri către copii electronice ale materialelor folosite de diverse organizații din lume pentru efectuarea de diferite tipuri de evaluări legate de dezastre www.proventioconsortium.org/toolkit.htm
- Stephenson P cu Gourley S și Miles G (2004) **ROOTS 7: „Participarea copiilor”** (T.O. *Child participation*), Tearfund, UK. Comenzi la roots@tearfund.org sau descărcați de pe www.tearfund.org/tilz
- Tearfund UK , „**Reducerea riscurilor de dezastre cu ajutorul comunității în statul indian Bihar: studiu de caz**” (T.O. *Community-based disaster risk reduction in the Indian state of Bihar: A case study*) (2004)
<http://tilz.tearfund.org/Topics/Disaster+Management>
- Tearfund UK (2004), „**Dezvoltarea și reducerea riscurilor în statul indian Andhra Pradesh: studiu de caz**” (T.O. *Development and risk reduction in the Indian state of Andhra Pradesh: A case study*) <http://tilz.tearfund.org/Topics/Disaster+Management>
- Venton C și Venton P (2004) „**Programe de pregătire pentru dezastre în India: o analiză a costurilor și beneficiilor**” (T.O. *Disaster preparedness programmes in India: A cost benefit analysis*), ODI Network Paper, 49
- Von Kotze A și Holloway A (1996) „**Reducerea riscurilor: activități participative de învățare pentru reducerea dezastrelor în Africa de Sud**” (T.O. *Reducing risk: participatory learning activities for disaster mitigation in Southern Africa*), IFRC, Natal

Glosar

Acest glosar explică sensul anumitor cuvinte conform felului în care sunt utilizați în această carte.

Aliați	oameni sau organizații care pot oferi ajutor și sprijin
Resursă	ceva ce poate fi folosit pentru a spori bunăstarea
Capacitate	abilitatea de a face ceva, în special abilitatea de a anticipa, rezista și a-și reveni în urma dezastrelor
Castă	Clasă socială determinată prin naștere
Colaborare	Când două sau mai multe persoane sau grupuri conlucrează pentru a realiza ceva
Confruntare	Când două sau mai multe persoane sau grupuri se întâlnesc față în față pentru a discuta o problemă, adesea într-un mod agresiv
Ciclon	O furtună tropicală violentă cu vânturi foarte puternice și ploi torențiale (Sud-Estul Asiei). Vezi și <i>taifun</i> și <i>uragan</i>
Dezastru	Când un pericol are impact asupra unei comunități vulnerabile, provocând pagube vieții, proprietăților și mijloacelor de subsistență
Împotrivire	la Când unei persoane sau unui grup i se reduce capacitatea de a-și determina propriile valori și priorități sau i se reduce încrederea în propriile abilități
împuternicire	
Secetă	O perioadă îndelungată cu precipitații puține sau lipsită de precipitații
Energizant	O activitate sau joc care reface energia unui grup
Evacuare	Când oamenii sunt forțați să se mute din locuințele lor
Fatalist	Sentimentul că oamenii nu au puterea de a-și schimba viitorul
Grup de interes	Un grup restrâns de oameni care se întâlnesc pentru a discuta un subiect anume
Ger	Cristale de apă înghețată care acoperă pământul și obiectele reci, atunci când temperatura e aproape de punctul de îngheț
Guvernare	Procesul de a conduce o țară sau o zonă locală
Grindină	Bucăți mici de gheață ce cad precum ploaia
Pericol	Un eveniment sau o situație naturală sau creată de mâna omului ce poate duce la amenințări, pierderi sau răni
Uragan	O furtună tropicală violentă cu vânturi foarte puternice și ploi torențiale (Oceanul Atlantic și Marea Caraibelor). Vezi și <i>ciclon</i> și <i>taifun</i>
Spărgător de gheață	O activitate sau un joc folosit pentru a-i prezenta pe membrii unui grup între ei și pentru a-i ajuta să se simtă confortabil în grup
Infrastructură	Sisteme, servicii sau facilități necesare activității economice, ca energia, resursele de apă, drumurile și transportul în comun
Integrare	A ține cont de o chestiune în toate activitățile și a lăsa să influențeze felul în care

ROOTS 9	REDUCEREA RISCURILOR DE DEZASTRE ÎN COMUNITĂȚILE NOASTRE se fac lucrurile
Reducere ONG	Măsuri luate înainte producerii unui dezastru pentru a-i reduce impactul negativ Organizație non guvernamentală
Întrebare deschisă	O întrebare ce încurajează respondentul să furnizeze informații. Răspunsul nu poate fi un simplu "da" sau "nu"
Participativ Unelte participative	Describe o situație care implică mulți oameni Activități care le permit oamenilor să exprime și să-și analizeze realitățile cotidiene
Prejudecată	O atitudine negativă îndreptată împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane din lipsă de cunoștințe sau din cauza stereotipurilor
Pregătire	Starea de a fi pregătit. Pregătirea pentru dezastru este legată de activitățile desfășurate înaintea unui eveniment dezastruos, ceea ce crește abilitatea oamenilor de a prevedea, de a se pregăti și de a răspunde efectelor unui dezastru
Presiuni Program Participant Tendință	Oameni și procese care provoacă vulnerabilitate Un plan al activităților care vor fi desfășurate în anumite momente O persoană sau un grup interesat sau îngrijorat în privința unui anumit lucru Schimbări aduse de trecerea timpului
Violare de proprietate/încălcare de proprietate	A trece pe terenul cuiva sau a intra pe proprietatea cuiva în mod ilegal sau fără permisiune
Tsunami	Un val oceanic imens produs de un cutremur subacvatic
Taifun	O furtună tropicală violentă cu vânturi foarte puternice și ploi torențiale (mările Chinei și Pacificul de Vest). Vezi și <i>ciclone</i> și <i>uragane</i>
Vulnerabilitate	O împrejurare sau o serie de împrejurări ce reduc abilitatea oamenilor de a anticipa, a rezista sau a-și reveni de pe urma impactului unui dezastru